

VÝROČNÁ SPRÁVA 2023

Vážené dámy a páni,

v roku 2023 postupne odznievali následky cenových šokov z predchádzajúceho obdobia a ceny energií a vstupných surovín sa pomaly vracali k úrovniam spred roka 2022, hoci je vysoko pravdepodobné, že tieto úrovne už nikdy nedosiahnu.

Do značnej miery sa konsolidovali i dodávateľské reťazce, čo prispelo k stabilizácii dodávok a plynulejšiemu výrobnému toku.

Tým sa však výpočet pozitív končí. Snaha centrálnych bánk o zníženie inflácie a následná úprava úrokových sadzieb smerom nahor, nutne predznamovali postupné ochladzovanie na celoeurópskej a celosvetovej úrovni. Tento trend ovplyvnil i dopyt po tovaroch ako aj nároky na objem prepravovaného tovaru, čo viedlo ku korekciám v sortimente a množstve objednaných vozňov.

Predpokladáme, že tento trend, ktorý sa prejavil vo 4. kvartáli roka, bude pretrvávať i v roku nasledujúcom a vyžiada si výraznú úpravu výrobného portfólia.

Rok 2023 sa však do histórie našej spoločnosti určite zapíše ako jeden z tých úspešnejších. A to i s ohľadom na objem výroby ako i s ohľadom na profitabilitu výroby.

V roku 2023 sme vyrobili 4.072 vozňov a 11.001 podvozkov, čo zodpovedá plánovanému objemu výroby.

Objem vyrobených vozňov a podvozkov vyjadrený vo finančných ukazovateľoch predstavuje obrat na úrovni 597.994 tis. Eur a zisk pred zdanením vo výške 32.759 tis. Eur, čo v oblasti obratu je doposiaľ najlepší dosiahnutý výsledok v histórii spoločnosti.

Verím, že v roku 2024 nás bude zdobiť hlavne flexibilita, aby sme sa na rýchlo meniace podmienky boli schopní čo najrýchlejšie adaptovať a dokázali i v tomto mimoriadne dynamickom prostredí plniť požiadavky našich zákazníkov.

Ing. Juraj Hudáč
Generálny riaditeľ

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SPOLOČNOSTI

Obchodné meno:

TATRAVAGÓNKA a.s.,

Sídlo:

Štefánikova 887/53, 058 01 Poprad

Identifikačné číslo:

31699847

Daňové identifikačné číslo:

2020514496

Identifikačné číslo pre daň:

SK2020514496

Rok vzniku:

1.12.1994 na základe rozhodnutia Fondu národného majetku zo dňa 29.9.1994

Predmet podnikania:

- vývoj, výroba a odbyť: vozidiel koľajových pre nákladnú a osobnú dopravu a ich dielov, vozidiel jednoúčelového prevedenia, podzostáv koľajových vozidiel, neštandardných /jednoúčelových/ strojov a zariadení pre obrábanie a zváranie, vzduchotechnických zariadení, kovových prepravných prostriedkov kovových konštrukcií, blokov stavebnicových a stavebno-technických,
- údržba a opravy koľajových vozidiel,
- automatizované spracovanie dát - poskytovanie softvéru,
- výroba ochranných pomôcok a pracovných odevov, výroba ochranných odevov,
- kovovýroba /drobné predmety - vráta, ploty, mreže/,
- práce so žeriavom a bagrom, žeriavnícke a viazačské kurzy, kurzy pre vodičov motorových vozíkov, organizovanie kurzov a školení, vykonávanie zväračských kurzov,
- prenájom nehnuteľností, prenájom motorových vozidiel, prenájom strojov a nástrojov, prenájom hnutelných vecí,
- maloobchod železiarskeho tovaru a hutného materiálu,
- oprava a údržba strojov a zariadení s mechanickým pohonom, oprava a údržba strojov a zariadení s elektrickým pohonom,
- nákladná cestná doprava,
- výroba technických plynov,
- kúrenárske práce, plynoinštalatérstvo, vodoinštalatérstvo,
- opravy výťahov a zdvíhacích vyhradených technických zariadení, mazacia služba, oprava motorových dopravných vozíkov, revízia vyhradených elektrických a zdvíhacích zariadení,
- vypracovanie technologických postupov, navrhovanie technologických zariadení,
- vývoj a výroba náradia pre účely strojárenskej výroby,
- staviteľ - vykonávanie jednoduchých stavieb a poddodávok, murárstvo,

- činnosť účtovných poradcov, činnosť organizačných a ekonomických poradcov, vedenie účtovníctva, administratívne služby,
- organizovanie a sprostredkovanie kultúrnych a spoločenských podujatí a programov, pohostinská činnosť,
- obchodná činnosť, mimo tovarov, na ktoré zákon vyžaduje zvláštne povolenie, správa trhových miest,
- podnikanie v oblasti nakladania s iným ako nebezpečným odpadom, podnikanie v oblasti nakladania s nebezpečným odpadom,
- ubytovacie služby, ubytovacie služby v ubytovacích zariadeniach s prevádzkovaním pohostinských činností, prevádzkovanie telovýchovných zariadení a zariadení slúžiacich na regeneráciu a rekondíciu,
- overovanie pracovných meradiel okrem určených meradiel, defektoskopické skúšky materiálov (okrem defektoskopických skúšok lán, lanových dráh), vykonávanie deštrukčných skúšok zvarov,
- montáž, oprava a údržba elektrických zariadení v rozsahu: - objekty bez nebezpečenstva výbuchu - objekty s nebezpečenstvom výbuchu - zariadenia s napätím nad 1000 V s obmedzením napätia do 52 kV - zariadenia s napätím do 1000 V - bleskozvody - elektrické stroje poznámka: elektrické stroje do 10 kV v obj. tr. A, B,
- zasielateľstvo,
- prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia: všeobecnej ambulancie v odbore všeobecné lekárstvo, prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia - ambulancie špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti v odbore spoločné certifikované pracovné činnosti – audiometria, prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia: ambulancie v špecializovanom odbore vnútorné lekárstvo,
- reklamné a marketingové služby,
- počítačové služby, služby súvisiace s počítačovým spracovaním údajov,
- oprava a údržba potrieb pre domácnosť, športových potrieb a výrobkov jemnej mechaniky
- prevádzkovanie dráhy, prevádzkovanie dopravy na dráhe,
- elektroenergetika, rozsah podnikania: dodávka elektriny, distribúcia elektriny.

PREDSTAVENSTVO

Ing. Alexej Beljajev st.
predseda predstavenstva

Ing. Peter Malec
podpredseda predstavenstva

Ing. Alexej Beljajev ml.
člen predstavenstva

Ing. Juraj Hudáč
člen predstavenstva

Ing. Jaroslava Ďumbalová
člen predstavenstva

DOZORNÁ RADA

JUDr. Michal Lazar

Ivan Petříček

Ing. Jaroslav Vittek

JUDr. Ľudovít Wittner

Ján Soska

Jarmila Sivčová

ŠTRUKTÚRA AKCIONÁROV

Výška základného imania spoločnosti predstavuje ku dňu 31.12.2023 čiastku 86.392.565,6 Eur. Je rozdelené na 1.267.258 ks akcií na doručiťela v podobe zaknihovaných cenných papierov v menovitej hodnote jednej akcie 33,2 Eur, 100 ks akcií na doručiťela v menovitej hodnote 33.194 Eur a 205.001 ks akcií na doručiťela v menovitej hodnote 200 Eur.

ŠTRUKTÚRA AKCIÍ NA DORUČITEĽA

	PODIEL NA ZÁKLADNOM IMANÍ		HLASOVACIE PRÁVA
	EUR	%	%
Optifin Invest s.r.o.	43 196 283	50,00	50,00
BUDAMAR LOGISTICS a.s.	43 196 283	50,00	50,00
SPOLU	86 392 566	100,00	100,00

ZÁKLADNÉ UKAZOVATELE SPOLOČNOSTI

v €	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tržby	286 764 810	368 569 775	413 009 385	443 192 964	549 685 004	597 994 455
Priemerný počet pracovníkov	1 947	2 108	2 185	2 273	2 322	2 302
Aktíva	278 185 884	306 161 666	328 017 846	389 647 431	429 924 539	497 896 386
Neobežný majetok	155 204 382	165 829 706	170 651 157	224 631 325	225 699 745	237 824 225
Základné imanie	86 357 826	86 357 826	86 357 826	86 357 826	86 357 826	86 357 826
Zisk pred zdanením	13 242 277	18 027 701	36 387 546	45 262 246	10 981 729	32 758 978
Investície	8 536 434	20 432 936	10 552 655	20 297 020	15 242 031	14 437 205

Ostatné zverejnenia podľa § 20 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve

1. Náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja za rok 2023 dosiahli objem 7 955 520 Eur.
2. Spoločnosť nevlastní vlastné akcie, dočasné listy, obchodné podiely a akcie, dočasné listy a obchodné podiely materskej účtovnej jednotky
3. Spoločnosť nemá organizačnú zložku v zahraničí.
4. Návrh na rozdelenie zisku je uvedený na str. 34 v pozn. 12.

V zmysle obsahu výročnej správy § 20 zákona o účtovníctve v období od 31.12.2023 do dňa spracovania výročnej správy nenastali žiadne udalosti osobitného významu, udalosti, ktoré nastali do dátumu podpisu účtovnej závierky sú uvedené na str. 62 v poznámke 36.

VÝROBNÝ PROGRAM

NÁKLADNÉ VOZNE

T4000

Dvojčlánkový taškový vozeň klbovej konštrukcie s 2 podvozkami typu Y25 Ls(s)i1e-K a štandardizovaným podvozkom Y25 Ls(s)i1e(f)-K. Vozeň je určený na prepravu Megatrailerov a ostatných žeriavom manipulovateľných sedlových návesov a normovaných výmenných nádrží/ kontajnerov vo všetkých európskych železničných sieťach s normálnym rozchodom 1.338 mm a 1.435 mm. Na každom konci vozňa je umiestnené sedlo kráľovského čapu s „Crash“ - prvkami na ochranu kráľovského čapu a sedlového návesu. Vlastná hmotnosť vozňa je 36,5 t a hmotnosť loženého vozňa v režime s/ ss je 135/120 t.

Sgmmnss 40'

4-nápravový kontajnerový vozeň s dĺžkou 40' určený na prepravu 20' a 40' kontajnerov a vymeniteľných nadstavieb. Vozeň je vhodný na prepravu ťažších materiálov vzhľadom na svoju nízku vlastnú hmotnosť 16 t resp. 15,5 t. Maximálna hmotnosť loženého vozňa je 90 t. Je obohatený o sklopnú lávku, ktorá umožňuje jednoduchšie vykladanie a je tak veľmi užitočným užívateľským prvkom.

Sgns(s) 60'

4-nápravový kontajnerový vozeň s dĺžkou 60' určený na prepravu ISO kontajnerov a vymeniteľných nadstavieb. Vozeň je schválený na prepravu po 1.435 mm. V závislosti od typu použitého podvozka sa vlastná hmotnosť vozňa pohybuje od 17,9 t +/- 2%. Maximálna hmotnosť loženého vozňa je 90 t.

Sggnss 80'

4-nápravový nákladný vozeň vhodný na prepravu „High Cube“ kontajnerov výšky 2 896 mm a „High cube pallet wide“ kontajnerov výšky 2 896 mm a šírky 2 500 mm aj v „zosilenej“ verzii XL, resp. vo verzii s optimalizovanou dĺžkou cez nárazníky XLs. Je vhodný na prepravu ISO kontajnerov 20', 26', 30', 40', 45' klasifikovaných v UIC 592-2, trieda I. Variabilita kontajnerov umožňuje minimálne 30 rôznych kombinácií loženia. Vlastná hmotnosť vozňa je 22 t a ložná hmotnosť je 68 t. Hmotnosť loženého vozňa je 90 t. Tento vozeň sa vyrába aj vo verzii s podvozkom s kotúčovou brzdou. Výhodou tohto prevedenia je nižšia hlučnosť. Vlastná hmotnosť vozňa s kotúčovou brzdou je 22,3 t a ložná hmotnosť je 67,7 t. Hmotnosť loženého vozňa je 90 t.

Sggrss 80'

6-nápravový nákladný vozeň vhodný na prepravu ISO kontajnerov 20', 26', 30', 40' klasifikovaných v UIC 592-2, trieda I. Vozeň je určený na prevádzku na tratiach o rozchode 1.435 mm. Vozeň je vybavený podvozkom Y 25 Ls1-K. Vlastná hmotnosť vozňa je 27,5 +/- 1,5 % t. Hmotnosť loženého vozňa je v je 135/120 t.

Sggmrss 92'

6-nápravový nákladný vozeň vhodný na prepravu ISO kontajnerov 20', 26', 30', 40' klasifikovaných v UIC 592-2, trieda I a 40' chladiarenských kontajnerov. Vozeň je určený na prevádzku na tratiach o rozchode 1.435 mm. Vozeň je vybavený podvozkom Y 25 Ls1-K. Vlastná hmotnosť vozňa je 30 T +/- 1,5 % t. Hmotnosť loženého vozňa je v je 135/120 t.

Sggmrss 90'

6-nápravový nákladný vozeň vhodný na prepravu ISO kontajnerov 20', 26', 30', 40', 45' klasifikovaných v UIC 592-2, trieda I. Vozeň je určený na prevádzku na tratiach o rozchode 1.435 mm. Vozeň je vybavený podvozkom Y 25 Ls1-K. Vlastná hmotnosť vozňa je 28,5 +/- 1,5 % t. Hmotnosť loženého vozňa je 135/120 t.

Sggrss 80' ESP

6-nápravový nákladný vozeň vhodný na prepravu ISO kontajnerov 20', 26', 30', 40' klasifikovaných v UIC 592-2, trieda I. Vozeň je určený na prevádzku na tratiach o rozchode 1.435 mm, ale hlavne na tratiach o rozchode 1.668 mm. Vozeň je vybavený podvozkom Y 25 Lss(f)e-K. Vlastná hmotnosť vozňa je 28,5 +/- 2% t. Hmotnosť loženého vozňa je 90 t.

Sggmrss 90' ESP

6-nápravový nákladný vozeň vhodný na prepravu ISO kontajnerov 20', 26', 30', 40', a 45' klasifikovaných v UIC 592-2, trieda I. Vozeň je určený na prevádzku na tratiach o rozchode 1.435 mm, ale hlavne na tratiach o rozchode 1.668 mm. Vozeň je vybavený podvozkom Y 25 Lss(f)e-K. Vlastná hmotnosť vozňa je 29,5 +/- 2% t. Hmotnosť loženého vozňa je 90 t.

T3000e/ Sdggmrss

Dvojčlánkový taškový vozeň kĺbovej konštrukcie s 2 podvozkami typu Y25 Lssi1-K a štandardizovaným podvozkom Y25 Ls(s)i1f. Vozeň je určený na prepravu Megatrailerov a ostatných žeriavom manipulovateľných sedlových návesov a normovaných výmenných nádrží/ kontajnerov vo všetkých európskych železničných sieťach s normálnym rozchodom. Na každom konci vozňa je umiestnené sedlo kráľovského čapu s „Crash“ - prvkami na ochranu kráľovského čapu a sedlového návesu. Vlastná hmotnosť vozňa je 35 t a hmotnosť loženého vozňa v režime s/ ss je 135/120 t.

T3000eD/ Sdggmrss

Dvojčlánkový taškový 6-nápravový vozeň kĺbovej konštrukcie s kotúčovou brzdou je verziou vozňa T3000e, pričom každé z 6 dvojkolí je vybavené dvomi brzdovými kotúčmi. Vlastná hmotnosť vozňa je 36 t a hmotnosť loženého vozňa v režime s/ ss je 135/120 t.

Tagnpps 103 m³

4-nápravový krytý výsypný vozeň s objemom nádoby 103 m³ je určený na prepravu poľnohospodárskych výrobkov, najmä obilia a iných podobných sypkých produktov citlivých na vlhko. Tento vozeň s ľahkou obsluhou (user-friendly) má výrazne zníženú náročnosť na údržbu. Celkovo má vozeň 3 vypúšťacie zásobníky so sklonom max. 50° k zvislici, 6 vypúšťacích otvorov s vyprázdňovaním pomocou klenutých segmentových klapiek do stredu koľajníc. Vlastná hmotnosť vozňa je do 21 t a hmotnosť loženého vozňa je 90 t.

Tagnpps 95 m³

4-nápravový krytý výsypný vozeň s objemom nádoby 95 m³ je určený na prepravu poľnohospodárskych výrobkov, najmä obilia a iných podobných sypkých produktov citlivých na vlhko. Tento vozeň s ľahkou obsluhou (user-friendly) má výrazne zníženú náročnosť na údržbu. Celkovo má vozeň 2 vypúšťacie zásobníky so sklonom max. 50° k zvislici, 4 vypúšťacích otvorov s vyprázdňovaním pomocou klenutých segmentových klapiek do stredu koľajníc. Vlastná hmotnosť vozňa je do 20,5 t a hmotnosť loženého vozňa je 90 t.

Zans 98 m³

4-nápravový cisternový vozeň s objemom 98 m³ určený na prepravu ľahkých ropných produktov vo verzii s, lebo bez prípravy na automatické spriahlo. Vozeň je určený na prevádzku bez obmedzení na všetkých európskych železničných tratiach s normálnym rozchodom. Vozeň spĺňa podmienky pre označenie GE. Vlastná hmotnosť vozňa je 21,7 t $\pm$ 2 % a max. hmotnosť loženého vozňa je 90 t.

Zans 88 m³

4-nápravový cisternový vozeň s objemom 88 m³ určený na prepravu ľahkých ropných produktov vo verzii s, lebo bez prípravy na automatické spriahlo. Vozeň je určený na prevádzku bez obmedzení na všetkých európskych železničných tratiach s normálnym rozchodom. Vozeň spĺňa podmienky pre označenie GE. Vlastná hmotnosť vozňa je 21,4 t $\pm$ 2 % a max. hmotnosť loženého vozňa je 90 t.

Zacens 73 m³

4-nápravový cisternový vozeň s objemom nádrže 73 m³ s vykurovaním a izoláciou je určený na prepravu nebezpečných tovarov tried 3,6 a 9 podľa RID. Vozeň je určený pre klimatické podmienky s teplotami od -25 °C do + 50 °C. Vlastná hmotnosť vozňa je 22,5 t $\pm$ 2 % a celková hmotnosť vozňa je 90 t.

PODVOZKY

Y 25 Ls1-K

2-nápravový podvozok pre nákladné vozne so zaťažením 22,5 t. Max. rýchlosť ložený 100 km/h. Max. rýchlosť prázdny 120 km/h. Rozchod je 1 435 mm. Hmotnosť je 4,6 t.

Y 25 Lsi-K, Y 25 Lsif-K

2-nápravový podvozok s integrovanou brzdou pre nákladné vozne so zaťažením 22,5 t, ručná brzda vo verzii f. Max. rýchlosť ložený 100 km/h. Max. rýchlosť prázdny 120 km/h. Rozchod je 1 435 mm. Hmotnosť je 4,7 t.

Y 25 Ls-K

2-nápravový bezčelníkový podvozok pre nákladné vozne so zaťažením 22,5 t. Max. rýchlosť ložený 100 km/h. Max. rýchlosť prázdny 120 km/h. Rozchod je 1 435 mm. Hmotnosť je 4,2 t.

Y 25 Lsi-C-K

2-nápravový bezčelníkový podvozok pre nákladné vozne so zaťažením 22,5 t s kompaktnou brzdou CFCB, alebo IBB10. Max. rýchlosť ložený 100km/h. Max. rýchlosť prázdny 120 km/h. Rozchod je 1 435 mm. Hmotnosť je 4,2 t. Podvozok Y 25 Lsi-C-K je vyrábaný aj vo verzii pre rozchod 1.524 mm (Fínsko).

Y 25 Lse-K

2-nápravový bezčelníkový podvozok pre nákladné vozne so zaťažením 22,5 t. Max. rýchlosť ložený 100 km/h. Max. rýchlosť prázdny 120 km/h. Rozchod je 1 435 mm ako aj pre rozchod 1.668 mm (Španielsko). Hmotnosť je 4,3 t.

Y 25 Lss(f)e-K

2-nápravový podvozok pre nákladné vozne so zaťažením 22,5 t. Max. rýchlosť ložený 100 km/h. Max. rýchlosť prázdny 120 km/h. Rozchod je 1 435 mm ako aj pre rozchod 1.668 mm (Španielsko). Hmotnosť je 4,7 t.

PODSKUPINY ŽELEZNIČNEJ OSOBNEJ PREPRAVY

Podskupiny pre vozne osobnej železničnej prepravy

POLITIKA A CIELE KVALITY

Systém manažérstva kvality v spoločnosti TATRAVAGÓNKA a.s., Poprad je certifikovaný v súlade s normou EN ISO 9001:2015 a tiež ISO/TS 22163:2017 (IRIS). Prvý krát bol Systém certifikovaný podľa EN ISO 9001 v roku 1994 a podľa ISO/TS 22163 v roku 2019. Tento systém je preverovaný pravidelnými ročnými periodickými auditmi renomovanou audítorskou spoločnosťou DNV.

Z pohľadu systému manažérstva kvality kladieme dôraz na požiadavky, ktoré vyplývajú z noriem EN ISO 9001:2015 a ISO/TS 22163:2017 s dôrazom na riadenie a neustále zlepšovanie riadiacich, podporných a predovšetkým hlavných podnikových procesov, s dôrazom na požiadavky a potreby zákazníka. Politika kvality určuje dlhodobé smerovanie spoločnosti, z ktorej vyplývajú konkrétne ciele a záväzky v oblasti kvality. Ciele kvality sú tvorené podľa metódy SMART (Specific, Measurable, Achievable, Realistic, Time-framed), pričom sú špecifikované na ročnú periódu s prevažným monitoringom na mesačnej, prípadne štvrťročnej, resp. ročnej báze, v príslušných podnikových procesoch.

Hlavnými zásadami systému manažérstva kvality sú:

- vrcholový manažment, ako aj každý zamestnanec je súčasťou vytvárania systému manažérstva kvality a svojou prácou ovplyvňuje kvalitu výrobku alebo služby,
- všetky procesy a činnosti musia byť vykonávané v súlade s predpismi,
- systém je v pravidelných intervaloch monitorovaný a analyzovaný s cieľom zabezpečenia neustáleho zlepšovania,
- prostredníctvom spätnej väzby zabezpečujeme spôsobilosť podnikových procesov, pričom sledujeme ich vývoj, efektivitu a vplyv na zabezpečovanie požiadaviek zákazníka, ktoré sú zhmotnené v produkte. V procesoch sú prijímané nápravné a preventívne opatrenia na ich zlepšenie,
- fungovanie rozhodovacích procesov je postavené na základe faktov,
- systémový prístup zabezpečuje vzájomnú previazanosť a funkcionálnosť procesov na základe určenia ich vzájomnej interakcie a definovania vstupov a výstupov.

KPI - kľúčové indikátory výkonnosti používame na meranie podnikových procesov. Podľa nameraných výsledkov prijímame opatrenia pre zvyšovanie stability a spôsobilosti procesov. Výsledky hodnotenia KPI sú následne prepojené aj s motivačnými prvkami.

Pokračujeme s optimalizáciou procesov s využívaním progresívnych nástrojov kvality ako je 8D metóda, s následným využitím metódy sledovania nápravnej činnosti Problem Solving Monitor. Podnikové procesy riadime a monitorujeme s podporou informačného systému SAP, s využitím výstupov aj z ďalších podporných systémov, ako je Windchill, M365 a pod.

V priebehu roka je systém manažérstva kvality overovaný internými auditmi SMK podľa schváleného plánu interných auditov na príslušný rok, ako aj širokou škálou externých nezávislých auditov, ktoré vyplývajú z predpisov TSI a ostatných požiadaviek legislatívy.

Externé audity zákaznícke vychádzajú z požiadaviek trhu a slúžia aj na monitorovanie napĺňania požiadaviek zákazníka na vyrábaných produktoch. Dôkazom spôsobilosti efektívneho fungovania podnikových procesov a ich nastavenie sú vybrané certifikáty.

napĺňania požiadaviek zákazníka na vyrábaných produktoch. Dôkazom spôsobilosti efektívneho fungovania podnikových procesov a ich nastavenie sú vybrané certifikáty.

CERTIFIKÁTY

DET NORSKE VERITAS

CERTIFIKÁT systému manažérstva kvality podľa EN ISO 9001:2015

DET NORSKE VERITAS

CERTIFIKÁT systému manažérstva kvality podľa ISO/TS 22163:2017

DET NORSKE VERITAS

CERTIFIKÁT systému manažérstva kvality podľa EN ISO 14001:2015

DET NORSKE VERITAS

CERTIFIKÁT systému manažérstva kvality podľa ISO 45001:2018

Dopravný úrad, Bratislava

OPRÁVNENIE na zváranie dráhových vozidiel, výrobu, opravy a rekonštrukcie určených technických zariadení tlakových a na nedeštruktívne skúšanie dráhových vozidiel.

ŽSSK Cargo, Bratislava

POTVRDENIE o odbornej spôsobilosti organizácie pre výrobu, modernizácie, rekonštrukcie a opravy ŽKV, výrobu a sústredené opravy náhradných dielov na ŽKV, opravu prístrojov brzdového zariadenia ŽKV

SVV Praha

CERTIFIKÁT pre riadenie kvality pri zváraní podľa normy ČSN EN ISO 3834-2:2006 + ČSN EN ISO 14554-1

Certifikát pre procesy lepenia v úrovni A2 podľa normy DIN 6701-2:2015

DVS ZERT

OSVEDČENIE o spôsobilosti k zváraníu koľajových vozidiel a ich časti podľa CL1 úrovne DIN EN 15085-2.

Technická inšpekcia, a.s. Bratislava

CERTIFIKÁT pre zváranie kovových tlakových cisterien na prepravu nebezpečných látok podľa RID 2023 a EN 14025:2018 + AC:2020

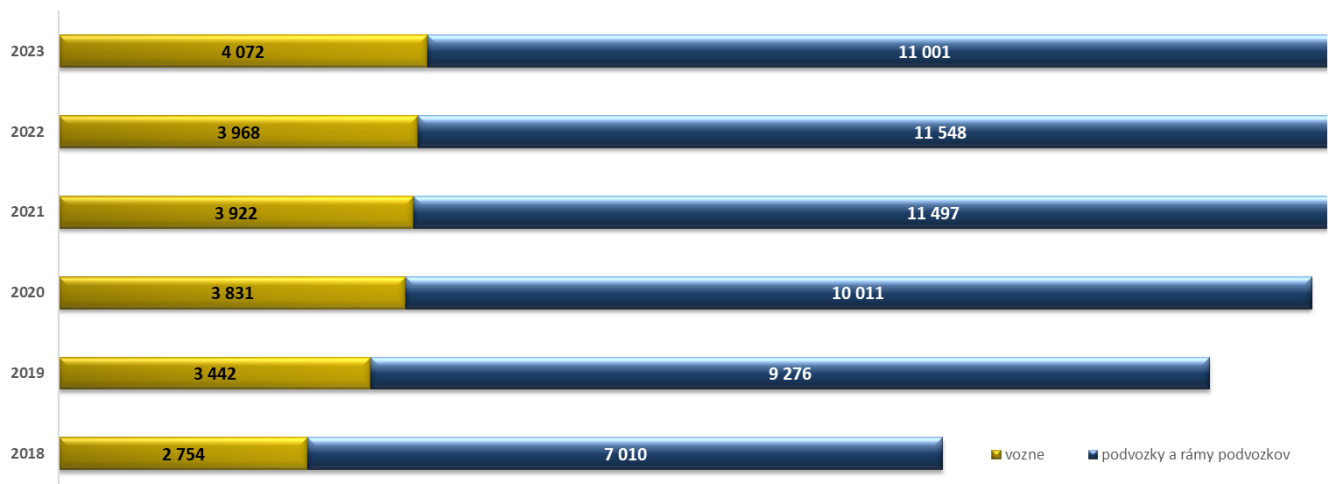
Pre všetky typy vozňov a podvozkov vykonávame výrobnú certifikáciu podľa predpisov TSI od renomovaných Notify Body.

VÝROBA A PREDAJ V ROKU 2023

TATRAVAGÓNKA a.s., rovnako ako aj ďalšie výrobné podniky na Slovensku a v Európe, čelila v roku 2023 veľkým výzvam najmä v dôsledku vojny na Ukrajine. Tá výrazne ovplyvnila dodávateľské reťazce, obchodné vzťahy a celkovú ekonomickú stabilitu. Ocitli sme sa v strede turbulentného geoeconomického prostredia plného neistoty a obmedzení v oblasti obchodu a to pochopiteľne viedlo k rastúcim nákladom surovín, materiálov, energií, nákladov na dopravu a logistiku a teda k celkovému zvýšeniu výrobných nákladov. Výrobný sektor naďalej formovali aj regulačné zmeny, najmä v oblasti environmentálnej udržateľnosti a obnoviteľných zdrojov energie. Naše postupy a ciele preto prispôbujeme novým environmentálnym normám a usilujeme sa o zodpovednú spotrebu zdrojov a energetickú efektívnosť. Výsledky, ktoré sme v tomto roku dosiahli však hovoria o tom, že sme sa s touto komplexnou kombináciou výziev úspešne popasovali.

VÝROBA

Výrobný plán na rok 2023 bol stanovený na úrovni 4.115 kusov nákladných vozňov a 10.977 kusov podvozkov. Hoci plán nebol stopercentne naplnený, opäť sa nám medziročne podarilo zvýšiť výrobu vozňov a udržať tak rastúci trend produkcie. Celkovo bolo v roku 2023 vyrobených 4.072 kusov vozňov a 11.001 kusov podvozkov.

Popradská prevádzka umožňuje vyrábať viacero typov železničných vozňov súčasne a to vďaka deviatim špecializovaným výrobným linkám. Rozmanitý výrobný program na jednej strane predstavuje veľkú konkurenčnú výhodu, na druhej strane si vyžaduje dôsledné plánovanie a organizovanie výroby, maximálny dôraz na kvalitu a dodržiavanie termínov a tiež investície na zavádzanie nových technológií a obnovy strojového parku.

Prevažnú časť produkcie, až 78 %, zastrešila popradská prevádzka. V jej závode bolo v roku 2023 vyrobených 3.220 vozňov a ročný plán tak naplnila na takmer 98 %.

Najväčší podiel produkcie (56 %) v Poprade tvorili kontajnerové vozne. V roku 2023 ich bolo vyrobených celkom 1.811 kusov v rôznych prevedeniach, avšak prevažne v dĺžke 80 stôp (948 kusov). Z nich prevažovala najmä verzia tzv. dlhej 80-tyky (779 kusov). Tento typ vozňa bol vyvinutý v roku 2010 na podnet českého zákazníka Metrans a bol ocenený titulom „Strojársky výrobok roka“. Vyniká totiž nielen nízkou hmotnosťou, ale aj netradičnou konštrukciou so zníženou hlučnosťou, zosilnenou predstankovou časťou a veľkou variabilitou loženia kontajnerov. Na tomto vozni je možné prevážať špeciálne nadstavby LNG kontajnerov alebo napr. kontajnery na prepravu drevnej štiepky. Na požiadavku zákazníka sme však aj tento vozeň ešte mierne upravili a dosiahli tak jeho skrátenie o 80 mm. Vďaka tomu je možné do vlakovej súpravy umiestniť ďalší extra vozeň. Týka sa to súprav, ktoré sú v prevádzke v Nemeckej spolkovej republike, čo je najvyťaženejšia trasa pre tento typ vozňa.

Druhý najväčší podiel na produkcii popradskej prevádzky (29 %) predstavujú výsypné vozne typu Tagnpps. Sú to vysokostenné kryté vozne na prepravu sypkých produktov citlivých na vlhko, najmä obilie, ktoré majú zdola ovládanú odklopnú strechu, skriňu s dvoma alebo troma zásobníkmi a vyprázdňujú sa pomocou klenutých segmentových klapiek do stredu koľajníc. V roku 2023 sme v zdvojenej linke vyrobili 936 kusov tohto typu vozňov v objemoch 95 m³ a 103 m³ pre zákazníkov ako VTG, Ermewa, GATX, Wascosa, Interfracht a PaletExpress.

Hoci je výroba kapsových vozňov špecialitou najmä nášho trebišovského závodu, dopyt po týchto vozňoch prevyšuje jeho kapacitné možnosti a tak mu s ich produkciou pomohla popradská prevádzka a to množstvom 377 kusov. Vyrábali sa nielen v prevedení T3000, ale aj v novšom prevedení T4000, ktoré umožňujú prepravovať intermodálny náklad aj na Pyrenejskom polostrove. Hoci nejde o konštrukčne jednoduché typy vozňov, správnym nastavením technológie výroby, dôsledným riadením kvality a dodržaním disciplíny vo výrobnom procese, sme úspešne dokázali dosiahnuť požadovanú kvalitu a dodržať termíny dohodnuté so zákazníkmi.

V roku 2022 sme sa lúčili s výrobou cisternových vozňov a aj samotnou cisternovou linkou v Poprade, avšak trh vie byť občas nepredvídateľný a prekvapil nás zvýšeným dopytom po cisternových vozňoch. Naša sesterská spoločnosť Tatravagónka Bratstvo v Subotici tak nebola schopná pokryť potreby našich zákazníkov a preto sme v druhej polovici roka pristúpili k opätovnému spusteniu produkcie cisternových vozňov Poprade. Vyrobených bolo 95 kusov pre dvoch rôznych zákazníkov. Fungovanie cisternovej linky v nasledujúcom roku bude závisieť od ďalšieho vývoja trhu a veľkosti dopytu po vozňoch tohto typu.

V tomto roku sme tiež po 100. vyrobenom vozni úspešne ukončili projekt výroby vozňov Sagmms 490. Sú to vozne na prepravu ťažkého nákladu, ako sú ťažké pásové a kolesové vojenské vozidlá a ťažkých priemyselných tovarov, napr. oceľových polotovarov, valcovaných profilov, koľajníc a pod.

Ročný plán (815 kusov vozňov) sme dokázali naplniť v trebišovskom závode, kde sa celkovo vyrobilo 852 kusov vozňov, čo predstavuje 22 % celkovej produkcie spoločnosti TATRAVAGÓNKA a.s. Výroba sa špecializovala rovnako ako v predchádzajúcich rokoch na vozne typu T3000 vo viacerých konštrukčných prevedeniach a to pre 8 rôznych zákazníkov. Dopyt po týchto vozňoch určených na prepravu návesov nákladných automobilov sa zvyšuje. Jedným z dôvodov je snaha Európskej Únie o presun tovaru z cesty na železnicu a tlak na znižovanie emisií cestnej prepravy, ale obľube sa teší aj najmä vďaka svojej univerzálnosti a adaptabilite z pohľadu intermodálnej a kombinovanej prepravy. Linka na výrobu týchto

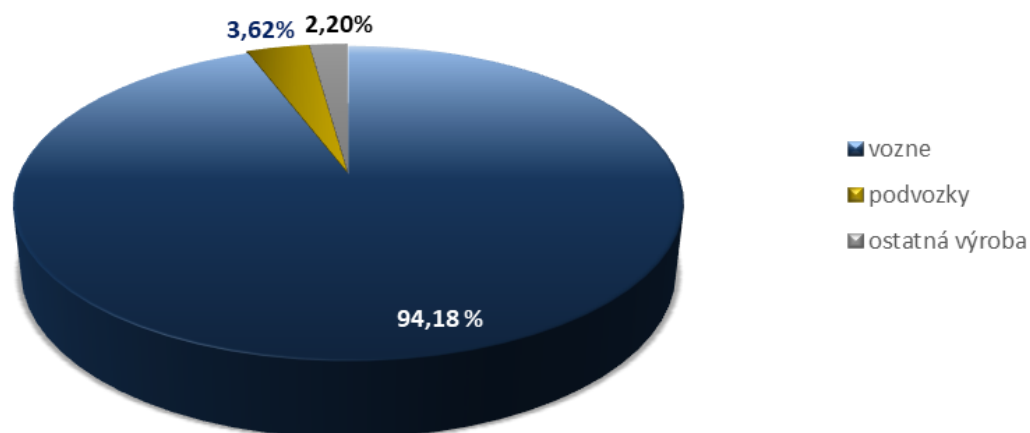
vozňov funguje už od roku 2011 a v ďalšom období v nej plánujeme pokračovať a okrem typu T3000 sa v druhej polovici roka plánuje prejsť na výrobu typu T4000.

Portfólio podvozkov a podvozkových rámov pozostávalo predovšetkým z niekoľkých variant klasického typu Y25. Celkovo bolo v roku 2023 vyrobených 11.001 kusov podvozkov, z toho 49 kusov bolo trojosových pre vozeň typu Sagmms 490. Plánované množstvo 10.977 kusov podvozkov sme teda dokázali úspešne naplniť aj s miernym náskokom.

Naše konštrukčné oddelenie sa v tomto roku pustilo aj do novej spolupráce s VÚKV Praha a v rámci nej sa podieľame na vývoji nového nákladného podvozku inovatívnej koncepcie označeného skratkou NP-X. Hlavným cieľom tohto projektu je zníženie silových účinkov vozidla na koľaj, zníženie celkového hluku vozňov, zníženie prenosu vibrácií do skrine vozňa a vymeniteľnosť za štandardný podvozok Y25. Dotiahnutím tohto inovatívneho riešenia do úspešného konca, by sme dosiahli výrazný pokrok v ekologickej oblasti železničnej dopravy.

VÝROBA	v €	v %
vozne	504 568 024	94,18%
podvozky	19 369 600	3,62%
ostatná výroba	11 759 291	2,20%
SPOLU	535 696 915	100%

ŠTRUKTÚRA VÝROBY V ROKU 2023

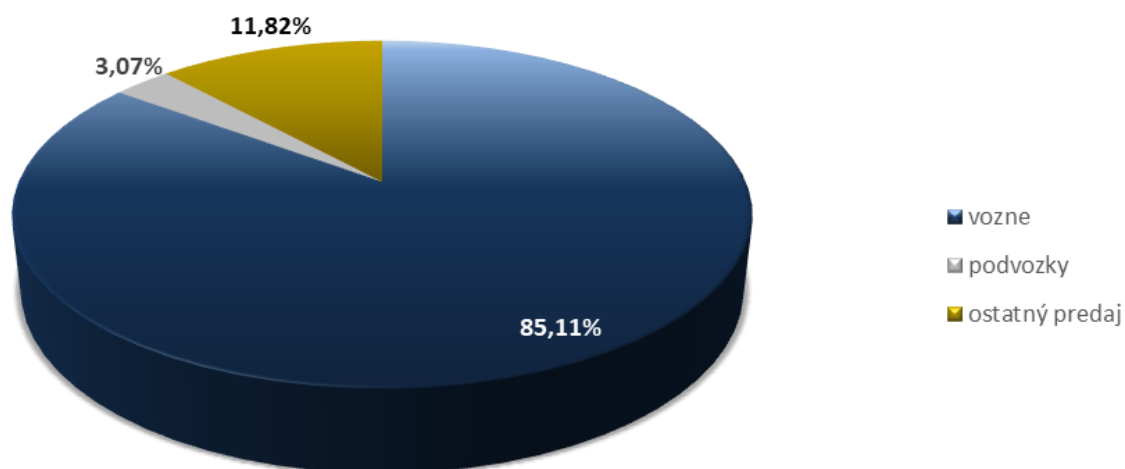
PREDAJ

TATRAVAGÓNKA a.s. dosiahla v roku 2023 celkové tržby v objeme 598 miliónov EUR. Oproti stanovenému ročnému plánu sú nižšie o 28 miliónov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom však evidujeme nárast tržieb o 48,31 milióna EUR. Najvýznamnejšou zložkou tržieb sú tržby z predaja vozňov, ktoré tvoria vyše 85 % celkového objemu.

Výsledkom hospodárenia spoločnosti k 31.12.2023 je zisk pred zdanením v hodnote 32.758.978 eur.

PREDAJ	v €	v %
vozne	508 961 791	85,11%
podvozky	18 331 930	3,07%
ostatný predaj	70 700 734	11,82%
SPOLU	597 994 455	100%

ŠTRUKTÚRA PREDAJA V ROKU 2023

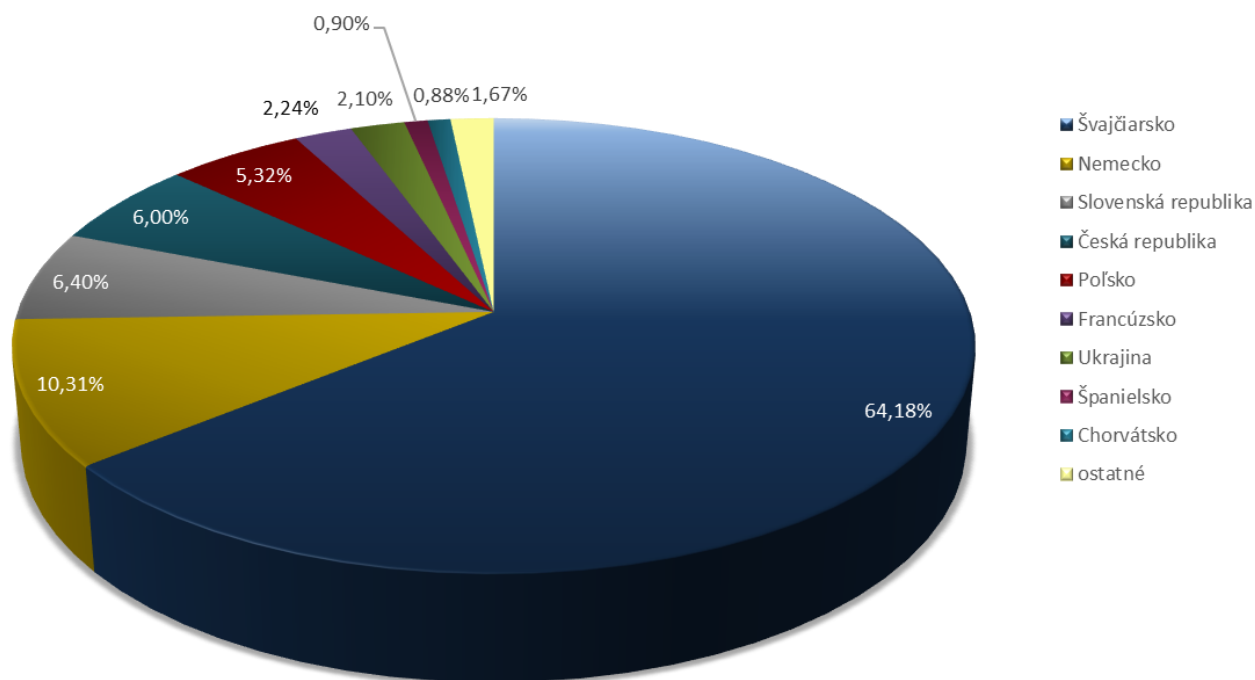
EXPORT

Z celkového objemu produkcie spoločnosti TATRAVAGÓNKA a.s., smerovalo až 93,6 % na zahraničné trhy. Dominantným trhom zostáva naďalej Švajčiarsko. Export do tejto krajiny sa oproti roku 2022 dokonca ešte zvýšil a to o viac ako 15% na úroveň 64 %.

Medziročne sa však zvýšili aj tržby od domácich odberateľov o 13 miliónov Eur a ich podiel na celkovej produkcii predstavuje 6,4 %.

PREDAJ PODĽA TERITÓRIÍ	v €	v %
Švajčiarsko	383 780 940	64,18%
Nemecko	61 635 569	10,31%
Slovenská republika	38 285 176	6,40%
Česká republika	35 860 406	6,00%
Poľsko	31 799 557	5,32%
Francúzsko	13 401 342	2,24%
Ukrajina	12 569 500	2,10%
Španielsko	5 398 858	0,90%
Chorvátsko	5 290 690	0,88%
ostatné	9 972 417	1,67%
SPOLU	597 994 455	100%

TERITORIÁLNA ŠTRUKTÚRA PREDAJA V ROKU 2023

PREZENTÁCIA SPOLOČNOSTI VO SVETE

V tomto roku sa v Mníchove konala dôležitá logistická výstava Transport & Logistic, na ktorej sa prezentujú prepravné riešenia v nákladnej doprave a TATRAVAGÓNKA a.s. si túto príležitosť nenechala ujsť. Hoci bol jej predchádzajúci ročník z dôvodu protipandemických opatrení zrušený, po štyroch rokoch, sme opäť mali možnosť stretnúť sa na tejto výstave s našimi zákazníkmi a predstaviť im novinky z našej produkcie vyvinuté od posledného veľkého veľtrhu, ktorý sa konal na jeseň v Berlíne. V spolupráci s našimi partnermi sme vystavili tri úplne nové vozne a ďalšie tri boli prezentované prostredníctvom našich zákazníkov ako rokmi overené bestsellery na poli prepravných služieb. Najväčšou novinkou bol bezpochyby 6-osový intermodálny vozeň Sdggmrrs s integrovanými košmi, ktorý je prvý svojho druhu v Európe. Jeho unikátnosť spočíva vo vybavení prepravným košom. Ten nahradzuje potrebu zdvíhacích prípravkov v kapsových vozňoch pre žeriavom nezdvíhatelné návesy a zároveň nijako neobmedzuje najväčší možný ložný obrys „e“, ktorý je pri prevádzke k dispozícii. Druhou expozíciou bol najefektívnejší pojazďový vozeň na prepravu ťahačov a ľahkých úžitkových vozidiel Laados. Tento vozeň dokáže prepraviť ťažké ťahače až do hmotnosti 9,5 tony. Treťou novinkou bol najrýchlejší TSI intermodálny vozeň Sggmrrs 92'. Uplatnenie má najmä na železničných koridoroch, kde je možná prepravná rýchlosť do 140 km/h. Táto rýchlosť je dosiahnutá predovšetkým použitím podvozkov RC25NT-D, ktoré sú vybavené kotúčovou brzdou. Medzi ďalšími exponátmi boli rokmi overené kapsové vozne T3000e v upravenej verzii s prípravou na DAC a tiež jeho novšia verzia T4000 umožňujúca prepravu nákladu na Pyrenejskom polostrove. Medzi vozne, ktoré boli vyvinuté a vyrobené už pred nejakým časom, ale doposiaľ neboli súčasťou žiadnej výstavy patril aj Sgmmns 41'. Ten je určený najmä pre ťažšie náklady a prevádzku v severských krajinách, nakoľko je konštruovaný do tepelného rozhrania T2.

Ďalšou udalosťou, kde sme mali možnosť prezentovať sa, bola výstava TRAKO. Ide o najväčšie a najprestížnejšie stretnutie železničného dopravného priemyslu v Poľsku a druhé v Európe. Slúži na prezentáciu súčasnej úrovne rozvoja dopravných systémov a železničnej infraštruktúry vo svete. O návštevníkov sme núdzu nemali, náš stánok úspešne pútal pozornosť zákazníkov aj odbornej verejnosti a za jeho dizajn sme si odniesli ocenenie.

ZAMESTNANCI

Spoločnosť TATRAVAGÓNKA a.s. k 31.12.2023 zamestnávala 2.232 zamestnancov. Zamestnancov pokladáme za najdôležitejší faktor k úspešnému fungovaniu spoločnosti, intenzívne sa venujeme udržaniu a zvyšovaniu ich kvalifikácie, odbornosti a motivácie. Zabezpečenie spokojnosti a istôt zamestnancov a ich rodín, je v našej spoločnosti top prioritou. Intenzívnym náborom počas celého roka sme sa snažili zabezpečiť kvalitných, odborne pripravených zamestnancov. Neustále vyvíjame maximálne úsilie pre ich adaptáciu a stabilizáciu. V súčasnom období je nábor z hľadiska situácie na trhu práce v určitých profesiách veľmi náročný, preto sme sa snažili na získanie vhodných kandidátov využiť inzerciu prostredníctvom úradu práce na ISTP, cez web našej spoločnosti, LinkedIn. Printovú formu inzercie sme zrealizovali hlavne cez Region Press v regionálnych novinách a využívali sme aj pracovné webové portály a služby personálnych agentúr.

Súčasná doba vplyva aj na výber povolania každého jedinca, naše oddelenie vzdelávania a náboru si uvedomuje vážnosť situácie a aktívne sa snaží v tomto procese výberu študentov zaujať pre budúcu prácu v našom sektore. Aktívne spolupracujeme s vysokými, ale aj strednými odbornými školami. Začiatok semestra sa niesol už tradičnou účasťou na Dňoch príležitostí, konkrétne sme navštívili Strojnícku fakultu Univerzity v Žiline a Technickú univerzitu v Košiciach. Hlavným cieľom bolo nadväzovať priamy kontakt so študentami. Práve vďaka medzinárodnému združeniu (IAESTE), ktoré zabezpečuje osvetu a možnosti uplatnenia študentov a je sprostredkovateľom komunikácie s firmami, sa naša spoločnosť mohla dostať medzi študentov technických vysokých škôl a odprezentovať perspektívne uplatnenie v praxi. Vďaka dlhoročným skúsenostiam sa veľtrh vyznačuje profesionálnou organizáciou a pravidelne sa ho zúčastňujú spoločnosti pôsobiace v odvetví informačných technológií, elektrotechniky, telekomunikácií, energetiky, automobilového a strojárkeho priemyslu. Okrem vysokých škôl bolo našim cieľom nadviazať priamy kontakt aj so študentami stredných škôl v okrese Poprad. Jednou z takých návštev bola návšteva Strednej priemyselnej školy techniky a dizajnu v Poprade, odbor mechatronika a strojárstvo. Našou snahou bolo nájsť vhodných kandidátov z radov budúcich absolventov na profesiu inšpektora kvality.

Uvedomujeme si dôležitosť výberu pracovníkov z radov študentov. Už počas praxe ich môžeme motivovať a vychovávať pre potreby spoločnosti, aby sa k nám chceli vrátiť ako budúci zamestnanci. Naším cieľom je zamestnávať ľudí v požadovanej kvalite a potrebnom počte, preto využívame každú príležitosť vybrať si najlepších z pomedzi študentov končiacich ročníkov. Okrem spolupráce so školami sme sa zúčastnili veľtrhu práce Profesia days v Košiciach, ktorý je festivalom príležitostí ponúkajúci široký výber vzdelávacích aktivít, workshopov a prednášok určených pre široké publikum. Naša spoločnosť bola medzi takmer 100 vystavovateľmi, kde sme účastníkom bližšie predstavili výrobnú spoločnosť a jej pracovné pozície. Podujatie Profesia days je vhodné nielen pre ľudí, ktorí prácu nemajú, ale aj pre zamestnaných, podnikateľov aj študentov snažiacich sa o zlepšenie v určitej oblasti, čo sme vnímali ako veľkú príležitosť.

Odbornú prípravu našich výrobných zamestnancov skvalitňujeme prostredníctvom kurzov vo Zváračskej škole spoločnosti. Veľkou oporou v zabezpečení strojárskych robotníkov je SOŠT na ul. Kukučínova, s ktorou spolupracujeme formou duálneho vzdelávania a počas štúdia si pripravujeme absolventov pre prax.

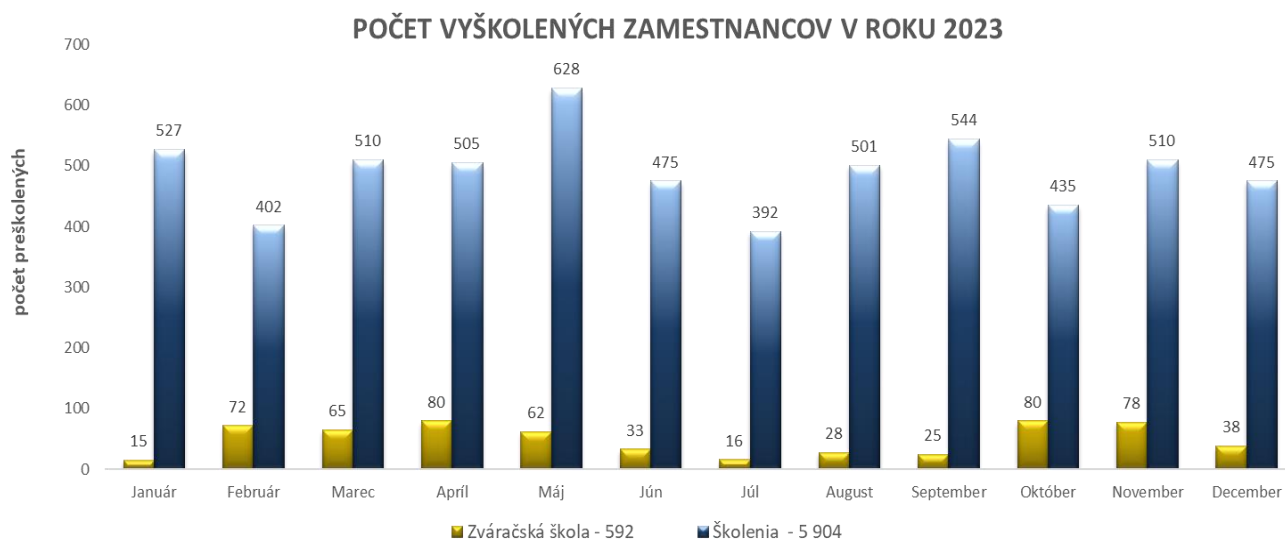
VÝVOJ ZAMESTNANOSTI OD ROKU 2018

PRIEMERNÝ POČET PRACOVNÍKOV	2018	2019	2020	2021	2022	2023	% podiel
výrobní robotníci	1 098	1 202	1 223	1 243	1 249	1 212	53%
režijní robotníci	356	381	402	440	461	474	20%
THP	493	525	560	590	612	616	27%
SPOLU	1 947	2 108	2 185	2 273	2 322	2 302	100%

VZDELÁVANIE V SPOLOČNOSTI

Vzdelávanie a príprava zamestnancov tvorí neoddeliteľnú súčasť stratégie spoločnosti TATRAVAGÓNKA a.s. Hlavným cieľom je zabezpečiť kvalifikovaných, vzdelaných a schopných zamestnancov, ktorí sú hlavným predpokladom konkurencieschopnosti spoločnosti a jej hnacím motorom. S rastúcimi nárokmi zákazníkov spoločnosti sa zvyšujú nároky na profesionálnu úroveň zamestnancov. Dosiahnuť tento trend pomáhajú tréningy, školenia a odborné konferencie.

Spoločnosť v roku 2023 zabezpečila celkovo 6 493 školení zameraných na rozvoj a rast zamestnancov prostredníctvom manažérskych, odborných, počítačových, rozvojových a jazykových kurzov zabezpečovaných internou alebo externou formou. V danom roku pokračoval trend v realizácii základných a prípravných kurzov vo Zváračskej škole spoločnosti.

SPOLUPRÁCA SO ŠKOLAMI

Dlhodobým plánovaním v oblasti ľudských zdrojov sa predchádza negatívnym javom vo výrobe, spôsobeným nedostatkom pracovnej sily, odchodom do dôchodku a prirodzenou fluktuáciou zamestnancov. Jedným zo zdrojov potenciálnych zamestnancov sú študenti stredných a vysokých škôl. V rámci spolupráce so strednými a vysokými školami spoločnosť TATRAVAGÓNKA a.s. organizuje odborné praxe, stáže, exkurzie alebo poskytuje konzultácie k bakalárskym a diplomovým prácam. V roku 2023 spoločnosť pokračovala v systéme duálneho vzdelávania v spolupráci so Strednou odbornou školou technickou v Poprade a Strednou odbornou školou elektrotechnickou v Matejovciach. V systéme duálneho vzdelávania je aktuálne zapojených: 1 študent v programe Obrábač kovov, 30 študentov v programe Programátor CNC strojov a zariadení, 2 študenti v odbore Mechanik PC sietí a 5 študentov v odbore Mechanik elektrotechnik. V roku 2023 zaradila spoločnosť do zoznamu odborov aj odbor Mechanik strojov a zariadení, v ktorom sú 2 študenti.

Prevádzkareň TREBIŠOV spolupracuje v systéme duálneho vzdelávania s Cirkevnou strednou odbornou školou sv. Jozafáta v Trebišove a od r. 2023 aj so Súkromnou strednou odbornou školou DSA v Trebišove. Aktuálne sa v prevádzkarni v Trebišove pripravuje 11 študentov v odbore Strojní mechanik a 12 študentov v odbore mechanik nastavovač.

ZÁMERY A CIELE PRE ROK 2023

V roku 2023 sa nám podarilo udržať rastúci trend objemu produkcie z predchádzajúcich období a vyrobili sme celkovo viac železničných vozňov ako v roku 2022. Taktiež sa nám podarilo v rámci cenových jednaní dohodnúť zvýšenie cien, ktoré aspoň čiastočne reflektujú zvýšené ceny materiálov a vstupných komponentov. Oba tieto faktory prispeli k nárastu celkového objemu tržieb aj hospodárskeho výsledku oproti hodnotám z predchádzajúceho roka. Koncom roka 2023 sa však začal výrazne prejavovať pokles dopytu po intermodálnych vozňoch, ktorý nám skomplikoval situáciu a mal za následok upravovanie výrobného plánu a celkovo nižší objem výroby v porovnaní s pôvodne stanoveným plánom na rok 2023.

Začiatkom roka 2024 sa už naplno prejavil pokles v oblasti intermodálnej prepravy. Za 1Q/2024 evidujeme prepád až v rozmedzí 20-25%. V realite to znamená odstavenie desiatok tisíc intermodálnych nákladných vozňov naprieč celou Európou, čo vedie k markantnému poklesu dopytu po tomto type vozňov. Pre našu spoločnosť to znamená zníženie kadencie, či dokonca úplne zastavenie výrobných liniek na tento druh produkcie. Na trhu už zaznamenávame prvé signály oživenia, no dosiahnutie pôvodnej úrovne dopytu na poli intermodálnej prepravy môžeme očakávať až na prelome rokov 2024 a 2025.

Na druhej strane sa naďalej rastie dopyt po vozňoch na prepravu obilia a vozňoch na prepravu automobilov. Darí sa nám udržať stabilnú výrobu vozňov pre španielskych trh, kde intermodálna preprava nezažíva takú krízu ako vo zvyšku Európy vďaka dobre vypracovanej schéme štátnej pomoci. V oblasti cisternových vozňov môžeme konštatovať, že dopyt je ostáva vyrovnaný. Portfólio vozňov spoločnosti TATRAVAGÓNKA a.s. je rozsiahle a práve to nám dáva obrovskú konkurenčnú výhodu a umožňuje veľmi flexibilne reagovať na meniacu sa situáciu vo svete.

Kvôli týmto výrazným zmenám na trhu nás čaká v roku 2024 historicky najviac prestavieb liniek. Aby sme boli schopní reflektovať požiadavky zákazníkov a zmeny na trhu budeme navyšovať výrobu obilninových vozňov, rozbiehať nové linky na výrobu autovagónov a naopak utlmovať, resp. zastavovať výrobu intermodálnych vozňov. Tieto zmeny podrobia veľkej skúške našu schopnosť pružne prestavovať výrobnú linku podľa aktuálnych požiadaviek trhu, skrátiť obdobie nábehu a minimalizovať tak výpadky výroby.

Rok 2023 so sebou priniesol zvýšenie úrokových sadziieb a to výrazne pocítil najmä trh s prenájmami nákladných vozňov. V najväčšej miere to ovplyvnilo tzv. špekulatívne nákupy. Väčšina našich zákazníkov nemá totiž zabezpečené využitie svojej flotily na 100%. Súvisí to na jednej strane s očakávanými výpadkami vozového parku v dôsledku potreby opráv a revízií, ale na strane druhej aj s možnosťou rýchlo ponúknuť ďalšie vozne novým zákazníkom. Už na prelome rokov sa začal prejavovať trend nakupovania určitého množstva vozňov bez podpísanej nájomnej zmluvy s koncovým nájomcom, ale kupoval sa „špekulatívne“ na základe odhadovania pravdepodobného vývoja na trhu. Práve takéto nákupy dávali prenajímateľom veľkú konkurenčnú výhodu, lebo dokázali svojim zákazníkom prenajať vozne okamžite. Nepriaznivá situácia na trhu spojená s nárastom úrokových sadziieb však citelne obmedzila tieto nákupy.

Tieto negatívne vplyvy vidieť aj na celkovom dopyte na trhu. V roku 2024 nastal významný pokles dopytu v oblasti nákladných železničných vozňov v porovnaní s rokom 2023. Súvisí to aj s poklesom spotreby domácností. Tá má vplyv aj na zníženie objemu lodnej prepravy a následný útlm prepravy kontajnerov z prístavov. Niektoré severské prístavy zaznamenávajú pokles objemu prepravy o viac ako 10% oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka. Rovnako klesajúci trend zaznamenáva aj „Hodvábna cesta“ - teda preprava tovaru z Číny železnicou. Sklady vo veľkoobchodoch sú preplnené a v súvislosti s tým aj preprava v rámci kontinentu je značne obmedzená. Negatívny vplyv na vývoj v oblasti železničnej prepravy má aj pokles dotácií a to znevýhodňuje železničnú prepravu v porovnaní s cestnou, aj napriek tomu, že je to stále najekologickejšia forma prepravy a jeden z hlavných cieľov Európskej zelenej dohody je zníženie emisií CO₂.

Jedným z plánov na najbližšie obdobie je väčšie zameranie sa na špeciálne vozne určené na použitie pre potreby železničnej infraštruktúry. V najbližšom období je v Európe naplánované veľké množstvo projektov na opravu a rozšírenie infraštruktúry (mosty, železničné trate, tunely a pod.), ktoré sú už schválené a budú realizované. Väčšina aktuálne využívaných vozňov na použitie v oblasti železničnej infraštruktúry je už zastaralá a nespĺňa dnes platné TSI štandardy. Rovnako plánujeme výrobu vozňov umožňujúcich prepravu šrotu, ktorý je potrebný pri výrobe „zelenej ocele“.

V neposlednom rade pokračujeme aj v rozbehu projektov, ktoré sú pre spoločnosť TATRAVAGÓNKA a.s. jedinečné. Jedným z nich košový vozeň, ktorý je určený na prepravu žeriavom nezdvíhateľných návesov, kde kôš je plne integrovanou súčasťou vozňa. Podiel nezdvíhateľných návesov predstavuje zhruba 60-70% z celkového objemu návesov v Európe.

Ďalším špeciálnym projektom nášho vlastného vývoja je vozeň na prepravu ťahačov, ktorý by umožnil aj prepravu samotných ťahačov po železnici, čo doteraz nebolo možné.

Súčasne s týmito projektami rozbiehame aj výrobu vozňov prispôbolených na prepravu vo vysokých rýchlostiach do 140 km/h resp. 160 km/h. Tieto vozne sa vo veľkej miere využívajú pri preprave zásielok. Dopyt po tomto druhu prepravy narastá v dôsledku obmedzení lokálnych letov najmä v Nemecku a vo Francúzsku. V súlade s cieľom EÚ znížiť emisie CO₂ je preprava železnicou vhodnou alternatívou a pre našu spoločnosť je veľmi dôležité prinášať inovatívne riešenia pre železničnú prepravu a prispievať tak aj našimi produktami k dosiahnutiu „zelených“ cieľov Európskej únie.

Stratégia firmy v oblasti vývoja nákladných vozňov sa riadi tromi základnými dokumentami EÚ, ktoré vychádzajú z environmentálnej politiky EÚ a z klimateckej dohody v Paríži (zo dňa 12.12.2015). Ide o dokumenty: "Doprava 2050 - Biela kniha EÚ", "Masterplan Schienengüterverkehr DE" a "White Paper - The intelligent Freight Train IF".

V oblasti vývoja nákladných vozňov na rok 2023/24 a ďalšie je nosným trend vývoja nových inovatívnych typov nákladných vozňov a podvozkov so zameraním sa na minimalizovanie hmotnosti nákladných vozňov, zvyšovanie univerzálnosti a prípravu vozňov na zabudovanie automatického spriahadla (DAC). Ďalej ide o vývoj vozňov na prepravu vozidiel cestnej prepravy po železnici (ťahače, veľké úžitkové vozidlá, elektromobily, osobné automobily). V oblasti prudko sa rozvíjajúcej intermodálnej dopravy ide o vývoj intermodálnych vozňov zameraných na prepravu nových typov kontajnerov, vymeniteľných nadstavieb a vývoj vozňov vhodných na prepravu žeriavom nezdvíhateľných cestných návesov, ktorých je dnes na trhu Európy väčšina (60-80%). Ďalšou rýchlo sa rozvíjajúcou oblasťou začína byť zvyšovanie rýchlosti nákladnej železničnej prepravy zo súčasných 120km/h na 140 km/h a 160km/h.

Dôležitou je v oblasti nákladnej železničnej prepravy v Európe iniciatíva TIS "White Paper - The intelligent Freight Train IF" popisujúca cestovnú mapu pre budúcnosť v nákladnej železničnej doprave, ktorá je charakterizovaná prechodom od inovatívneho nákladného vozňa k inteligentnému nákladnému vlaku. V praxi to znamená postupné vybavovanie nákladných vozňov monitorovacími systémami pre sledovanie tak pohybu vozňa, zásielky či tovaru, ako aj parametrov týkajúcich sa prevádzkového stavu vozňa. Ďalej je potrebné vozne pripraviť pre možnosť zabudovania automatického spriahadla (stratégia nazvaná „DAC Charta“, ktorej cieľom je do r. 2030 automatické spájanie nákladných vozňov) a postupne prejsť v praxi od pneumatickej ku elektro - pneumatickej brzde ako nutnej podmienke pre automatické spriahanie vozňov. Trend prechodu na DAC je v porovnaní s predošlým obdobím znateľne citeľnejší, a tak sa postupne všetky dizajny nových vozňov modifikujú tak, aby bolo následne možné DAC po jeho schválení Európe zabudovať. V EÚ sa začínajú realizovať už prvé aktivity pre vývoj inovatívneho meracieho systému, ktorý dokáže vytvoriť digitálne dvojča nákladného vozňa počas jazdy. Toto digitálne dvojča pomôže zlepšiť manipuláciu s vlakmi a údržbu nákladných vozňov.

V roku 2023 patrili nasledovné typy nákladných vozňov a podvozkov medzi nosné novo vyvíjané produkty (pozn.: niektoré projekty z pohľadu skúšok a schválenia prechádzajú aj do r. 2024):

- **Laados** – vozeň s nízkou rovinou loženia na prepravu cestných ťahačov
- **Sammns 490.1** – modifikácia vozňa 490.0 na prepravu modernizovaných ťažkých pásových vozidiel
- **Sggmrss 92'** - vozeň na intermodálnu prepravu kontajnerov a vymeniteľných nadstavieb s konštrukčnou rýchlosťou do 140km/h.
- **Sdggmrss** - košový vozeň aj na prepravu žeriavom nezdvíhatelných návesov, kontajnerov a vymeniteľných nadstavieb pre rozchod 1435mm
- **Zans 56m3** – kotlový vozeň s nádržou vyrobenou z nerezovej oceli na prepravu dusičnanu amónného.
- **Zacns 88m3** – kotlový vozeň s odľahčenou kostrou prepravu propylen oxidu
- **TVP NG2** – podvozok rady Y25 s vylepšenými jazdnými technickými vlastnosťami pre rýchlosť do 140km/h
- a iné

Vozne a podvozky sú konštruované pre možnosť zabudovania automatického spriahadla a z pohľadu dizajnu sledujú hore popísané trendy.

VÝSLEDKY HOSPODÁRENIA SPOLOČNOSTI K 31.12.2023

SÚVAHA V SKRÁTENEJ ŠTRUKTÚRE PODĽA IFRS (v tis. EUR)

AKTÍVA	k 31.12.2023	k 31.12.2022
Nehmotný majetok	8 960	8 724
Pozemky, budovy a zariadenia	127 652	124 749
Investície do nehnuteľností	1 197	1 197
Finančný majetok	100 015	91 030
Neobežný majetok celkom	237 824	225 700
Zásoby	53 877	40 091
Obchodné a iné pohľadávky	185 705	132 565
Daňové pohľadávky	6 321	3 099
Peniaze a peňažné ekvivalenty	14 169	28 470
Obežný majetok celkom	260 072	204 225
MAJETOK CELKOM	497 896	429 925

PASÍVA	k 31.12.2023	k 31.12.2022
Upísané vlastné imania	86 358	86 358
Fondy	17 279	17 278
Nerozdelený zisk	102 837	77 343
Vlastné imanie celkom	206 474	180 979
Dlhodobé finančné záväzky	24 672	71 878
Ostatné dlhodobé záväzky	618	584
Odložený daňový záväzok	1 624	2 192
Dlhodobé rezervy	7 455	7 901
Dlhodobé záväzky celkom	34 369	82 555
Obchodné a iné záväzky	111 821	126 562
Daňové záväzky	5 908	647
Krátkodobé finančné záväzky	139 324	39 182
Krátkodobé záväzky celkom	257 053	166 391
Záväzky celkom	291 422	248 946
VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY CELKOM	497 896	429 925

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT V SKRÁTENEJ ŠTRUKTURE (v tis. EUR)

	k 31.12.2023	k 31.12.2022
Tržby z hlavnej činnosti	597 994	549 685
<i>Tržby za predaj tovaru</i>	59 308	82 813
<i>Tržby za predaj vlastných výrobkov a služieb</i>	538 686	466 872
Aktivácia	368	761
Zmena stavu hotových výrobkov a vlastnej výroby	-2 513	10 462
Náklady vynaložené na hlavnú činnosť	556 445	550 284
Ostatné prevádzkové výnosy	9 060	7 228
Ostatné prevádzkové náklady	8 775	5 292
Úroky	-5 867	-1 881
Ostatné finančné náklady netto	1 416	746
Ostatné finančné výnosy netto	353	1 049
Zisk pred zdanením	32 759	10 982
Daňové náklady	7 264	2 732
Zisk za obdobie z pokračujúcej činnosti	25 495	8 250
Zisk za obdobie z ukončených činností	0	0
ZISK PO ZDANENÍ ZA ÚČTOVNÉ OBDOBIE	25 495	8 250
Ostatné zložky komplexného výsledku spolu	0	0
Komplexný výsledok za účtovné obdobie celkom	25 495	8 250

CASH FLOW (v tis. EUR)

	k 31.12.2023	k 31.12.2022
Zisk pred zdanením	32 759	10 982
<i>Položky upravujúce zisk pred zdanením na peňažné toky z prevádzkovej činnosti:</i>	<i>19 039</i>	<i>11 127</i>
Prevádzkový zisk pred zmenami pracovného kapitálu	51 798	22 109
<i>Zmeny v aktívach a záväzkoch:</i>	<i>-90 000</i>	<i>302</i>
Prevádzkové peňažné toky netto	-38 202	22 411
Prijaté úroky	437	240
Platené úroky	-6 304	-2 121
Zaplatená daň z príjmov	-2 324	-2 829
Peňažné toky z prevádzkovej činnosti, netto	-46 393	17 701
Výdavky na nadobudnutie dcérskych a pridružených podnikov	-8 504	-3 000
Výdavky na nákup dlhodobého hmotného majetku	-12 923	-8 237
Výdavky na nákup dlhodobého nehmotného majetku	-1 779	-4 187
Príjmy z predaja dlhodobého majetku	619	357
Príjmy z predaja podielov dcérskych spoločností	0	0
Výdavky na pôžičky poskytnuté účtovnou jednotkou dcérskym a pridruženým podnikom	0	-1 018
Príjmy zo splatenia pôžičiek	2 318	0
Príjmy z dividend a iných podielov na zisku	0	400
Ostatné príjmy vzťahujúce sa na investičnú činnosť	0	2 380
Peňažné toky z investičnej činnosti, netto	-20 269	-13 305
Príjmy zo zmien úverov a dlhodobých záväzkov	61 425	15 000
Výdavky na splácanie úverov (-)	-9 063	-22 993
Výdavky na vyplatené dividendy a iné podiely na zisku	0	0
Peňažné toky z finančnej činnosti, netto	52 362	-7 993
Čisté zvýšenie alebo čisté zníženie peň. prostriedkov a peň. ekvivalentov	-14 301	-3 597
Peniaze a peňažné ekvivalenty na začiatku obdobia	28 470	32 067
Kurzové rozdiely k peniazom a peňažným ekvivalentom	0	0
PENIAZE A PEŇAŽNÉ EKVIVALENTY NA KONCI OBDOBIA	14 169	28 470

SPRÁVA O UDRŽATEĽNOSTI

Otázka udržateľnosti a spoločenskej zodpovednosti firiem rezonuje v našej spoločnosti už niekoľko rokov. Dnes však tieto pojmy nie sú len frázzou, ale skôr urgentnou výzvou, aby sme prešli od slov k reálnym činom. V priebehu posledných desaťročí spoločnosti ako také, menia čoraz viac svoj pohľad na obchodné praktiky. Tento pohľad prešiel od maximálnej ziskovosti a konzumizmu k pohľadu, ktorý kladie väčší dôraz na rovnosť, etické postupy a vykonávanie množstva aktivít pre spoločenský prospech. Spoločnosť TATRAVAGÓNKA a.s. si svoje meno a postavenie najväčšieho výrobcu železničných nákladných vozňov a podvozkov v Európe budovala viac než 100 rokov a svojím zodpovedným prístupom k produktu, k spoločnosti, k životnému prostrediu a k obchodným partnerom sa snaží dôstojne reprezentovať odkaz generácií, ktoré tento podnik budovali pred nami a byť jeho nositeľmi aj pre generácie, ktoré prídu po nás.

TATRAVAGÓNKA a.s. sa snaží upriamovať pozornosť celej spoločnosti na environmentálne výhody železničnej dopravy a pomocou portfólia svojich produktov chce dosiahnuť, aby udržateľná voľba bola prvou a zároveň aj jednoduchou voľbou spoločnosti. Rozhodli sme sa ísť cestou záväzku nákladnej železničnej dopravy zvýšiť udržateľnosť a environmentálnu zodpovednosť. Naše úsilie zahŕňa vývoj nových, udržateľnejších produktov, vytváranie nových konštrukčných riešení, ktoré zvyšujú efektívnosť a posilňujú udržateľnosť. Zavedením prepracovaných výrobných procesov a postupov, ktoré fungujú v súlade s cieľom sledovať a znižovať náš vplyv nielen na životné prostredie, ale aj celú spoločnosť, sa snažíme zvyšovať povedomie o udržateľnosti celej nákladnej železničnej dopravy a tým prispieť k zefektívneniu tohto druhu dopravy pre všetkých jej zákazníkov.

Znížené emisie skleníkových plynov

Podľa svetoznámych výskumov a štatistík, železničná nákladná doprava je zodpovedná len za 1,9 % emisií skleníkových plynov. Odhaduje sa, že keď odosielateľ presunie svoj tovar z nákladnej cestnej dopravy na železnicu, zníži svoje emisie o 75%.

Zvýšená efektívnosť nákladnej dopravy

V porovnaní s cestnou dopravou, jeden nákladný vozeň, so zlomkom paliva, môže nahradiť náklad troch až štyroch prívesov. Číselne povedané, železničná doprava môže prepraviť 1 tonu nákladu, na trati dlhej viac než 700 km pri spotrebe jedného galónu motorovej nafty. Táto úroveň palivovej spotreby sa nevyrovná iným spôsobom prepravy.

Zvýšené využívanie recyklovaných materiálov

Prostredníctvom opätovného spracovania železného šrotu, nákladné železničné vozne dosahujú vysokú mieru recyklovateľnosti. To v kombinácii s dlhšou životnosťou produktu znižuje spotrebu surovín a zároveň frekvenciu novovyroby, čím sa opätovne znižujú celkové emisie.

Predĺžená životnosť zariadenia

Železničné vozne sú odolnejšie, menej často zlyhávajú a ľahšie sa udržiavajú v prevádzke počas ich celého životného cyklu, v porovnaní s iným druhom dopravy. Zo všetkých týchto dôvodov je nákladná železničná doprava udržateľnejšia vzhľadom na životnosť každého železničného vozňa. Zatiaľ

čo nákladné vozidlá používané v cestnej doprave majú priemernú životnosť 12 – 15 rokov, nákladný železničný vozeň môže pri správnej údržbe vydržať 35 – 50 rokov a zároveň sa ďalej recyklovať a opätovne využiť.

Všetky tieto štatistiky upriamujú pozornosť na to, aký veľký vplyv má nákladná železničná doprava na úsilie o udržateľnosť.

„BYŤ PRVOU VOĽBOU“

Vízia spoločnosti TATRAVAGÓNKA a.s. je postavená na **štyroch základných pilieroch**:

- **kvalitou a flexibilitou dodávok** s využitím tradičných hodnôt, skúseností a modernej technológie dosiahnuť dominantnú pozíciu v oblasti výroby nákladných vozňov a podvozkov,
- prostredníctvom **spokojných a kvalifikovaných zamestnancov** vyvíjať a vyrábať inovatívne výrobky, ktoré uspokojia všetky požiadavky zákazníkov,
- otvorenou podnikovou kultúrou zameranou na **tímovú prácu** spájajúc zamestnancov vďaka vedeniu a individuálnemu prístupu byť stabilným a atraktívnym zamestnávateľom,
- dôsledným **dodržiavaním bezpečnostných štandardov** a noriem vytvárajúc sociálne a pracovné prostredie pre zamestnancov, v ktorom sa správajú zodpovedne voči svojmu zdraviu a zdraviu svojich kolegov.

Kvalitou a flexibilitou dodávok s využitím tradičných hodnôt, skúseností a modernej technológie dosiahnuť **dominantnú pozíciu** v oblasti výroby nákladných vozňov a podvozkov.

Otvorenou podnikovou kultúrou zameranou na **tímovú prácu** spájajúc zamestnancov vďaka vedeniu a individuálnemu prístupu byť stabilným a atraktívnym zamestnávateľom.

Prostredníctvom **spokojných a kvalifikovaných zamestnancov** vyvíjať a vyrábať inovatívne výrobky, ktoré uspokojia všetky požiadavky zákazníkov.

Dôsledným **dodržiavaním bezpečnostných štandardov** a noriem vytvárajúc sociálne a pracovné prostredie pre zamestnancov, v ktorom sa správajú zodpovedne voči svojmu zdraviu a zdraviu svojich kolegov

NAŠE HODNOTY

Zamestnanci spoločnosti TATRAVAGÓNKA a.s. sa hrdo hlásia k týmto hodnotám:

ZODPOVEDNOSŤ

Správame sa profesionálne a máme chuť sa neustále učiť nové veci a zdokonaľovať sa po ľudskej aj odbornej stránke. Pristupujeme zodpovedne voči životnému, sociálnemu a kultúrnemu prostrediu.

SPOLUPRÁCA

Je založená na dvoch pilieroch. Sebavedomie a pokora. Každý z nás verí v samého seba a má na pamäti, že spolu to dokážeme. Spolupracujeme, aby sme dosiahli náš spoločný cieľ. Všetci sme členmi jedného tímu a spolupracujeme v záujme integrity, zodpovednosti, kvality, excelentnosti a odbornosti. Významným prvkom našej spolupráce je otvorená komunikácia naprieč celou spoločnosťou. Zdieľame nielen rovnaké hodnoty, ale aj rovnaké informácie.

DÔVERA

Je našou spoločnou morálnou hodnotou, ktorou vyjadrujeme svoj jednoznačný postoj k spoločnosti TATRAVAGÓNKA a.s. Spája nás a prejavuje sa lojalnosťou k spoločnosti. Dôverujeme si navzájom a zároveň sme dôveryhodní. Dôveru preukazujeme aj svojim kolegom, či už je to nadriadený alebo podriadený. Rovnako otvorene, transparentne a eticky sa správame k našim partnerom, čím si budujeme dôveryhodnosť a rešpekt v obchodných vzťahoch.

INOVATÍVNOSŤ

Sme zdravo zvedaví a s otvorenou myslou tvoríme, implementujeme a pozeráme sa na inovatívne riešenia na trhu nákladnej železničnej prepravy. Osobnostný rozvoj a vzdelávanie všetkých našich zamestnancov nám prináša kreatívne riešenia, prístupy a pohľady od maličkostí až po veľké projekty. Posúvame hranice a hľadáme nové výzvy, ktoré sa zhmotňujú v reálnych produktoch vďaka našej kreativite.

BEZPEČNOSŤ

Pre nás všetkých je prvoradá. Najviac si ceníme ľudský život. Našou najvyššou prioritou je vytváranie bezpečného pracovného prostredia. Pri dodržiavaní bezpečnosti nerobíme kompromisy, neovplyvnia ju ani dosahovanie cieľov, kvality, nákladov a termínov spoločnosti. Sme si vedomí zodpovednosti za vlastnú bezpečnosť. Zároveň preberáme na seba kolektívnu zodpovednosť za bezpečnosť a zdravie každého jedného z nás.

E_{SG} ENVIRONMENT

CHRÁNIME ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Ako spoločnosť sa zaväzujeme k ochrane životného prostredia so zreteľom na práva budúcich generácií. Ochranu životného prostredia považujeme za kľúčovú hodnotu spoločnosti. Zabezpečujeme to, že naše výrobky, činnosti a služby sú v súlade s príslušnou environmentálnou legislatívou a nariadeniami. Vykonávame naše činnosti spôsobom, ktorého cieľom je neustále zlepšovanie environmentálnej udržateľnosti prostredníctvom recyklácie, konzervácie zdrojov a propagácie environmentálnej zodpovednosti medzi našimi zamestnancami. Pravidelným preskúvaním zavedeného systému environmentálneho manažérstva zabezpečujeme trvalé zlepšovanie jeho efektívnosti. Všetky inovácie, výskum a vývoj musia rešpektovať ochranu životného prostredia a brať do úvahy dopad účinku výrobkov na životné prostredie počas celého ich životného cyklu. Udržiavame a neustále zlepšujeme naše systémy riadenia ochrany životného prostredia, aby boli v súlade s prísnejšími požiadavkami, ktoré požadujú konkrétne trhové a miestne nariadenia. Pravidelne monitorujeme a hodnotíme environmentálnu výkonnosť, environmentálne ciele, za účelom neustáleho zlepšovania nášho environmentálneho správania. Podporujeme hospodársky rozvoj a zároveň sa zaväzujeme chrániť životné prostredie. Podnikateľskú činnosť vykonávame v súlade s platnými environmentálnymi predpismi, požiadavkami normy EN ISO 14001:2015 a ostatnými požiadavkami, ktoré sa zaväzujeme plniť. Preventívne predchádzame znečisťovaniu ovzdušia, vody, pôdy a nadmernému vytváraniu odpadov, pri zavádzaní nových technológií posudzujeme možné vplyvy a riziká na životné prostredie. Sústavne zlepšujeme hospodárenie s energiami prostredníctvom podporovania nákupu energeticky účinných výrobkov a služieb a zefektívnenia prevádzkových činností. Zodpovedne riadime používanie nebezpečných materiálov v spojitosti s našimi činnosťami, výrobkami a službami.

Rešpektujeme dodržiavanie všeobecne záväzných právnych a ostatných predpisov a snažíme sa, aby každoročne vytýčené ciele boli známe nielen našim zamestnancom, ale aj obchodným partnerom a ostatným zainteresovaným stranám. Pracovníci oddelenia BOZP rozpracovávajú platnú legislatívu v oblasti ochrany životného prostredia do vnútropodnikových aktov riadenia, prevádzkovo-bezpečnostných predpisov, pracovných postupov, smerníc a pod., metodicky a odborne vedú vedúcich pracovníkov aj jednotlivých zamestnancov na všetkých stupňoch riadenia v oblasti ochrany životného prostredia, pracovného prostredia a hygieny prác, spracovávajú správy, koncepcie v environmentálnej oblasti, zabezpečujú potrebné merania, analýzy, zmluvy so zneškodňovacími zariadeniami a pod.

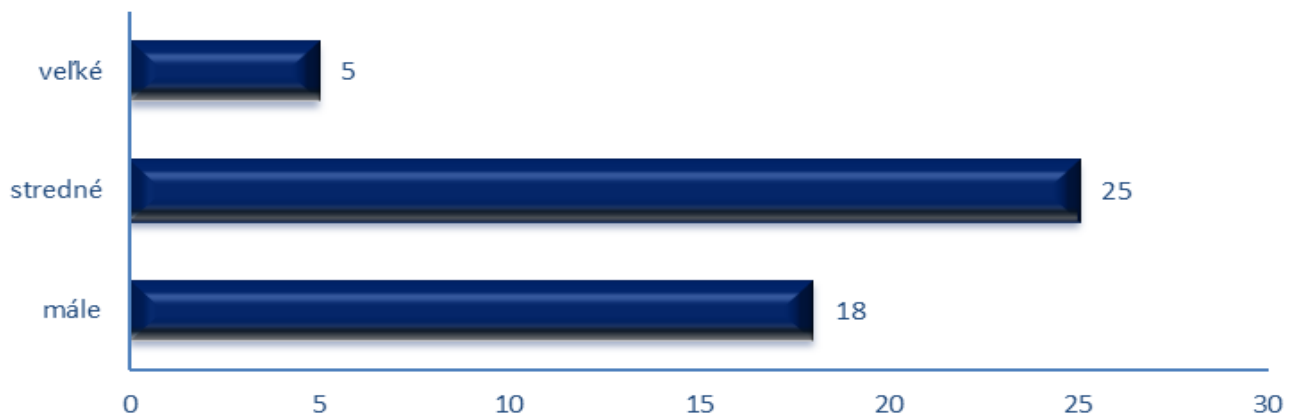
ISO 14001 a ISO 45001

Certifikáty pokrývajúce environmentálne a bezpečnostné aspekty systému riadenia.

ZABRAŇUJEME ZNEČIŠŤOVANIU OVZDUŠIA

V prevádzke podniku bolo za rok 2023 evidovaných spolu 48 zdrojov znečisťovania ovzdušia, čo je o 6% menej ako v predchádzajúcom roku.

PREHĽAD ZDROJOV ZNEČIŠTENIA 2023

Znečisťovanie ovzdušia je tvorené prevádzkou zdrojov znečisťovania ovzdušia, čo sú teda technologické a energetické zariadenia, potrebné k zabezpečeniu výrobných a prevádzkových činností podniku. Z technologických zariadení sú to konkrétne pracoviská povrchových úprav (otrieskávacie zariadenia a lakovne), z energetických zariadení sú to zariadenia slúžiace na vykurovanie výrobných objektov a sociálnych prístavkov. Legislatívne sa jedná o veľké, stredné a malé zdroje znečisťovania ovzdušia. Súčasťou každého technologického zariadenia je filtračná jednotka znižujúca množstvá vypúšťaných znečisťujúcich látok na povolené limity. V prevádzke sú odlučovacie zariadenia na otrieskávacích linkách na ochranu ovzdušia pred tuhými emisiami, filtračné vložky na striekacích a sušiacich kabínach na zníženie úletu emisií, v dvoch technológiách je vybudované katalytické spaľovanie odpadových plynov s obsahom organických prchavých látok. Pri energetických zariadeniach (vzhľadom na výlučné spaľovanie zemného plynu) sa jedná o pravidelné nastavovanie parametrov horenia a spaľovania zemného plynu.

Monitorovanie koncentrácií znečisťujúcich látok sa vykonáva diskontinuálnymi meraniami v perióde 1 x 3 roky alebo 1 x 6 rokov. TATRAVAGÓNKA a.s., prevádzka Poprad, má pre pracoviská povrchových úprav vydané tzv. integrované povolenie, ktoré vydala a zároveň dodržiavanie podmienok sleduje a kontroluje Slovenská inšpekcia životného prostredia v Košiciach. Za prevádzkované zdroje znečisťovania poukazuje spoločnosť každoročne finančné prostriedky súvisiace s množstvami vypúšťaných znečisťujúcich látok podľa preukázateľných výpočtov. Kontrolu správnosti výpočtov poplatkov vykonáva Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie, ktorý vydáva rozhodnutia potvrdzujúce hodnotu poplatkovej povinnosti.

Celkové množstvo znečistenia tuhými látkami sa nám však darí každoročne úspešne znižovať, najmä vďaka dôslednej údržbe strojov a zariadení, pravidelnému čisteniu a výmenám filtrov otrieskávacích zariadení a ich postupnou modernizáciou.

TATRAVAGÓNKA a.s. v novom obchodovateľnom období 2021-2030 nie je účastníkom schémy obchodovania. Podnik bol zo schémy obchodovania povinných účastníkov vyradený z dôvodu zníženia tepelného výkonu zariadení spaľujúcich zemný plyn.

MINIMALIZUJEME MNOŽSTVO ODPADU A RECYKLUJEME

Množstvo produkovaného odpadu na mesačnej báze evidujeme a kontrolujeme. Je vypracovaný detailný prehľad množstiev a druhov vyprodukovaného odpadu na každom zbernom bode v areáli spoločnosti. Spoločnosť sa v najvyššej miere usiluje o separáciu jednotlivých zložiek odpadu so snahou vytvárania čo najmenšieho množstva odpadov určených na skládkovanie. Úpravou technologických postupov a následným sledovaním spotrieb použitých materiálov sa minimalizuje vznik odpadov a zároveň maximalizuje recyklácia vo forme opätovného použitia takýchto druhov odpadov.

Podnik ako celok produkuje odpady ostatné ale aj nebezpečné. Množstvá vznikajúcich odpadov sú premenlivé a závisia od konkrétneho obdobia a objemu realizovanej výroby. V percentuálnom podiele je to však 97 % ostatného a len 3 % nebezpečného z celkovej produkcie odpadu. Z celkového množstva ostatného odpadu je cca 90 % recyklovateľného. Prioritne sa jedná o kovové odpady, ktoré sa vyvážajú na opätovné spracovanie.

Všetky druhy odpadov zneškodňujeme ekologicky nezávadným spôsobom prostredníctvom externej spoločnosti. Výrobné strediská majú presne určený spôsob nakladania s odpadmi, t.j. triedenie, ukladanie do určených nádob a vývoz zo stredísk na zneškodnenie alebo ich odovzdanie ako druhotných surovín. Sú definované mechanizmy na nakladanie s kovovými šrotmi, na zber papiera a dreva, na manipuláciu s ropnými látkami a pod. Spôsob zneškodnenia odpadov je presne definovaný vnútropodnikovou smernicou. K separácii odpadov sú zamestnanci usmerňovaní aj prostredníctvom vizualizácii a pokynov na jednotlivých zberných miestach.

ZABRAŇUJEME ZNEČIŠŤOVANIU VÔD

Znečisťovanie vody je monitorované na výpustiach do priemyselnej alebo dažďovej kanalizácie, ktoré má TATRAVAGÓNKA a.s. v prevádzke. Tieto výpuste sú monitorované pravidelnými odbermi vzoriek vypúšťaných vôd. Znečistenie musí byť vždy v rámci limitov určených prevádzkovateľom verejnej kanalizačnej siete resp. v súlade s vydanými rozhodnutiami orgánov štátnej správy na úseku ochrany vôd. Jednotlivé protokoly z meraní sú archivované a sú vždy predmetom kontroly dozorujúcich zložiek štátnej správy (Okresné úrady, Slovenská inšpekcia životného prostredia...). Monitorovanie vypúšťaných odpadových vôd sa vykonáva v súlade s vydanými povoleniami, periódy monitorovania sú stanovené v intervale 1 x 3 mesiace.

TATRAVAGÓNKA a.s. zároveň využíva dve vlastné studne, ktoré slúžia na protipožiarne účely. V podniku je zriadená samostatná mazacia a tribotechnická služba, ktorá zabezpečuje manipuláciu s ropnými látkami (oleje, chladiace emulzie, mazanie strojov). Z technických zariadení je vybudovaná deemulgačná a neutralizačná stanica na neutralizáciu odpadových a oplachových vôd a rezných emulzií, ktorá je zariadením na zneškodňovanie nebezpečných odpadov. V prevádzke je vlastný priemyselný vodovod, umývacie rampy pre umývanie áut a motorových dopravných vozíkov s lapačmi olejov, gravitačný odlučovač ropných látok z dažďovej kanalizácie zaústenej do vodného toku Hozelecký potok, výdajný stojan na naftu so spevnenou plochou a lapačom ropných látok, bezpečné

sklady farieb a olejov, spevnené plochy so záchytnou nádržou pre manipuláciu s kovovými trieskami od obrábacích strojov znečistených škodlivinami.

ZNIŽUJEME SPOTREBY ENERGIÍ

V oblasti spotreby energií, je v spoločnosti TATRAVAGÓNKA a.s. dominantná spotreba zemného plynu s podielom viac ako 61%, nasledovaná spotrebou elektrickej energie s podielom viac ako 33%. Spotreba pohonných hmôt je na úrovni 2-3% a technicky využiteľných plynov (LPG, etylén, kyslík) 2,5%. Z pohľadu vynaložených nákladov sú dominantné náklady na elektrickú energiu, kvôli jej vysokej cene. Nezanedbateľné náklady sú tiež na technické plyny s podielom cca 14% z celkových nákladov za energie.

Naša spoločnosť vynakladá nemalé úsilie na znižovanie spotreby energií. Dará sa nám to predovšetkým týmito aktivitami:

- Výmena starého osvetlenia za nové – LED reflektory
- Modernizácia tepelného hospodárstva s decentralizáciou distribúcie tepla a využívaním moderných infražiaríčov na vykurovanie hál s možnosťou zónovej regulácie v halách
- Využívanie odpadového tepla z kompresorov na vykurovanie haly ÚMV
- Využívanie tepelných čerpadiel na predohrev teplej vody

Ukončením decentralizácie tepelného hospodárstva a výmenou vodovodnej infraštruktúry sa nám podarilo znížiť spotrebu zemného plynu o cca 21%. Svojou časťou k tomu prispievajú aj dve tepelné čerpadlá inštalované pred sociálnymi prístavkami haly IV. a haly výroby podvozkov Y25 Cs. Projektom sme však nielen znížili spotrebu fosílnych palív, ale našli aj spôsob využitia odpadového tepla z kompresorov, ktorým sa ohrieva hala údržby.

V roku 2023 sme realizovali aj projekt modernizácie elektrizačnej sústavy. Účelom modernizácie trafostaníc bola eliminácia technických strát z transformátorov. Modernizácia spočívala vo výmene samotných transformátorov za nové a efektívne v prevedení ECODESIGN2, výmene vysokonapäťových rozvádzačov, doplnení ochrán a zariadení dispečingu, do ktorého bola vyvedená nová optická sieť a ktorý slúži na vizualizáciu stavov jednotlivých prvkov trafostaníc a možnosti vypínania silových vypínačov na diaľku a teda aj na databázu a archiváciu údajov. Výsledkom sú nižšie straty na transformátoroch, ale aj prehľad o jednotlivých trafostaniciach. Moderné ochrany so selektívnym nastavením vypínacích časov nám umožňujú v prípade poruchy automaticky odpojiť iba poškodený úsek vedenia medzi jednotlivými trafostanicami, nie celý areál spoločnosti, ako sa to dialo doteraz. Vďaka dispečerskému riadeniu vieme rýchlo identifikovať poruchy v sieti a zabezpečiť napájanie alternatívnymi cestami. Celkovo bolo zrekonštruovaných 11 trafostaníc a vymenených 26 ks transformátorov.

Výsledkom modernizácie trafostaníc je zníženie strát na transformátoroch o 5,7 %, čo pri veľkosti nášho podniku rozhodne nie je zanedbateľná čiastka a naozaj veľký prínos pre naše životné prostredie. Naša snaha o zníženie energetickej náročnosti prevádzky podniku však týmto zďaleka nekončí. Plynule pokračujeme v nastavenom tempe a presúvame svoju pozornosť na zateplovanie hál a kancelárskych budov, rozšírenie využívania odpadového tepla v technologických procesoch, modernizáciu chladiaceho systému kompresorov ako aj modernizáciu rozvodov stlačeného vzduchu.

Optimalizáciu spotrieb energií, ktoré sú jedným zo základných výrobných vstupov, vníma vedenie spoločnosti ako dôležitý aspekt pri hodnotení investície, jej návratnosti, možných dlhodobých efektov a zároveň aj ako dôležitý prvok pri napĺňaní našich environmentálnych cieľov. Sledovanie energetickej náročnosti našich technológií a jej znižovanie je samozrejmosťou a tieto optimalizácie sa tvoria a realizujú už dlhšie obdobie

Zmena technológie je však len jedna stránka mince. Zaujímavé úspory sa dajú dosiahnuť aj zmenou nášho myslenia. Samozrejme, každý z nás má v rukách možnosti, ako sa hospodárne správať na svojom pracovisku. Elementárne vzorce správania, ohľaduplnosť a slušnosť voči svojmu pracovisku a kolegom sú predpokladom k zlepšeniu komfortu vo svojom okolí.

BUDUJEME ENVIRONMENTÁLNE POVEDOMIE

Neustálym vzdelávaním a výchovou zamestnancov zvyšujeme a prehlbujeme ich environmentálne povedomie a kvalitu nimi vykonávaných pracovných činností, čím zabezpečujeme trvalé zlepšovanie na úrovni udržateľnosti a sociálnej zodpovednosti. Na všetkých výrobných aj administratívnych oddeleniach sú rozmiestnené nádoby na separovaný zber odpadov s jednoznačným označením a s návodmi na triedenie jednotlivých druhov odpadu. Taktiež sú v celom areáli spoločnosti vypracované a inštalované návodky na šetrenie energiami. Zamestnancov motivujeme podieľať sa aj na redukcii skleníkových plynov a podporujeme ich pri ekologickej doprave do zamestnania a pri dobrovoľníckych aktivitách ako je výsadba stromov, či čistenie okolia.

V rámci spoločnosti podporujeme elektronické spracovanie, ukladanie a zdieľanie akýchkoľvek dokumentov a faktúr. Zdieľanie akýchkoľvek informácií prebieha výlučne elektronickou formou, aby potreba obehu papierových dokumentov nielen v rámci spoločnosti, ale aj navonok, kopírovala celosvetovo klesajúci trend. Výberom lokálnych dodávateľov skracujeme prepravné trasy dovozov materiálov a tým pádom sa aj takto podieľame na redukcii skleníkových plynov.

INVESTUJEME SO ZRETEĽOM NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Investície v roku 2023 boli v prevažnej miere zamerané na zvýšenie bezpečnosti práce, zníženie energetickej náročnosti a environmentálnej záťaže. Medzi energeticke novinky patrí už spomínaná decentralizácia tepelného hospodárstva a modernizácia elektrizačnej sústavy. Technologickými novinkami sme v roku 2023 opäť posilnili proces zvarovania a taktiež manipuláciu a polohovanie materiálu. Pribudli robotizované pracoviská, v halách boli doplnené moderné manipulátory a polohovadlá a strojový park sa rozšíril aj o automatické tryskacie zariadenia. V roku 2023 sa zaviedol systém digitalizácie autonómnych denníkov údržby. Všetky tieto investície prispeli k výraznému zníženiu environmentálnej záťaže.

Uvedomujeme si, že efektívne využívanie energie prispieva k zníženiu našej klimatickej stopy, preto sme okrem investícií do modernizácie strojného vybavenia, pokračovali aj v rekonštrukciách výrobných hál, kancelárskych budov, či vodovodov.

Ako spoločnosť máme za to, že pochopenie dôležitosti zachovania trvalej udržateľnosti v environmentálnej oblasti je správna cesta k zachovaniu prijateľného životného prostredia pre nás všetkých. Našími investíciami sa zameriavame jednak na prevenciu ale aj na zabránenie vzniku

nepriateľného rizika v tejto oblasti. Pretože životné prostredie nie je len dedičstvom po tých, ktorí tu boli pred nami, ale aj pôžičkou od našich detí.

ESG SOCIAL

TVORÍME SVOJE PRACOVNÉ PROSTREDIE

Naše pracovné prostredie, kultúru a spoločné hodnoty tvoria naši zamestnanci. Veríme, že spokojnosť naši kolegov a kolegýň je dôležitá pre dosiahnutie vytýčených cieľov a budovanie celkového podnikového imidžu bez ohľadu na to, či sú zamestnanci v priamom kontakte s našimi zákazníkmi a dodávateľmi alebo sú súčasťou výrobného procesu, či zabezpečujú ostatné podporné činnosti potrebné na bezproblémové fungovanie spoločnosti.

V rámci dodržiavania zásad spoločenskej zodpovednosti v oblasti ľudských práv a pracovnej politiky spoločnosť TATRAVAGÓNKA a.s. rešpektuje základné princípy uvedené v Univerzálnej deklarácii ľudských práv. Základné hodnoty a kultúra spoločnosti odrážajú záväzok spoločnosti týkajúci sa etických obchodných praktík a vhodného pracovného prostredia. Naše postupy a praktiky si vyžadujú vykonávanie našich obchodných činností s nekompromisnou integritou a propagáciou ľudských práv v rámci sféry vplyvu spoločnosti:

- **Dobrovoľný výber zamestnania** - podporujeme elimináciu všetkých foriem nútenej práce alebo nedobrovoľnej práce väzňov.
- **Zákaz detskej práce** - spoločnosť je proti akejkoľvek forme zneužívania detskej práce a nezamestnáva detskú pracovnú silu a podporuje elimináciu zneužívania detskej pracovnej sily.
- **Minimálne mzdy** - naši zamestnanci dostávajú mzdy a odmeny, ktoré spĺňajú alebo prevyšujú zákonom nariadené minimum. Priemerná mzda v spoločnosti v roku 2023 o vyše 270 eur presiahla priemernú mzdu v slovenskom hospodárstve.
- **Pracovný čas** - nepožadujeme od našich zamestnancov, aby pracovali viac, ako je maximálny počet odpracovaných hodín stanovený miestnymi zákonmi. Týždenný pracovný fond v spoločnosti je 37,5 hod, prípadnú prácu nadčas, nočné zmeny, prácu počas víkendov a sviatkov majú naši zamestnanci adekvátne ohodnotenú rešpektujúc všetky zákonom stanovené príplatky, prestávky medzi zmenami a ostatné zákonné limity.
- **Žiadna diskriminácia** - podporujeme a schvaľujeme elimináciu diskriminačných praktík ohľadne zamestnania a propagujeme rôznorodosť vo všetkých oblastiach svojich obchodných činností. Naše postupy zakazujú diskrimináciu na základe rasy, farby pokožky, veku, pohlavia, sexuálnej orientácie, pohlavnej identity a prejavu, národnosti, náboženstva, telesných nedokonalostí, štátnej príslušnosti alebo akejkoľvek zvýhodnenej skupiny.

- **Zákaz nevhodného alebo neľudského zaobchádzania** - fyzické zneužívanie, týranie alebo akékoľvek vyhrážky sú zakázané. Poskytujeme bezpečné a zdravé pracovné prostredie pre všetkých našich zamestnancov.
- **Sloboda združovania sa** - rešpektujeme práva zamestnancov združovať sa v odborových zväzoch v súlade s miestnymi zákonmi a zavedenými postupmi.
- **Obchodný poriadok** – dodávatelia spoločnosti sú povinní podporovať a propagovať základné ľudské práva.

Spoločnosť TATRAVAGÓNKA a.s. rešpektuje osobnú integritu a rôznorodosť názorov svojich zamestnancov a vyžaduje na pracovisku najvyšší stupeň osobnej morálky a dodržiavanie princípov etického kódexu. Zaujímame zamietavý postoj k akejkoľvek forme obťažovania, šikany, mobbingu, či bossingu. Veríme, že každý má právo na férové a zdvorilé zachádzanie, či už zo strany nadriadených alebo kolegov.

PODPORUJEME ROVNOSŤ PRÍLEŽITOSTÍ

Spoločnosť TATRAVAGÓNKA a.s. poskytuje rovnaké šance bez ohľadu na rasu, pohlavie, farbu pleti, vek, vyznanie, postihnutie, či sociálny pôvod. Snažíme sa o rovnomerné rozdelenie pracovných síl a rozhodujeme sa výlučne na základe kvalifikačných a odborných predpokladov zamestnancov.

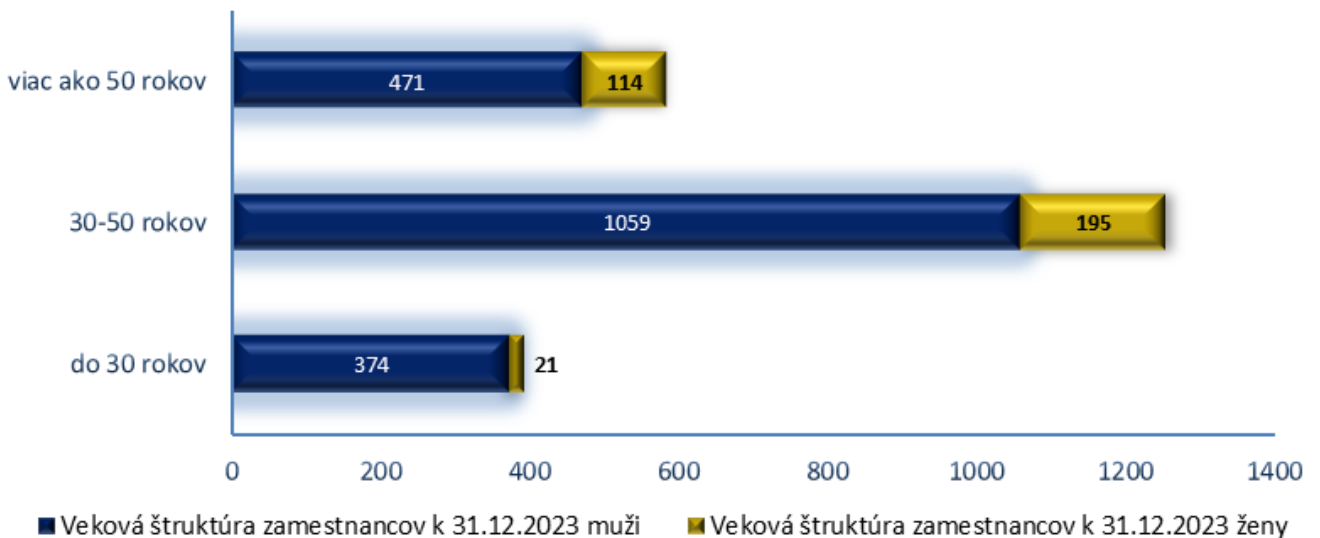
Pravidelne investujeme do osobného rozvoja a vzdelávania našich zamestnancov s cieľom rozvoja ich schopností, vedomostí a zručností. K dispozícii sú bezplatné jazykové kurzy realizované priamo v areáli spoločnosti vlastnými lektormi, ktoré zamestnanci môžu navštevovať v rámci pracovnej doby, odborné školenia, či už povinné alebo nepovinné a v neposlednom rade tréningové rozvojové programy určené pre riadiacich pracovníkov a perspektívnych zamestnancov zaradených do zoznamu „talent pool“ alebo „key people“ s cieľom prípravy manažérskych rezerv. Aktívne vyhľadávame talenty a dávame im priestor, aby rozvíjali svoje schopnosti aj v prospech našej spoločnosti. Máme otvorené dvere pre slušné vyjadrenie svojich názorov slobodne a bez obáv z akýchkoľvek následkov

VÝVOJ PRIEMERNÉHO POČTU KMEŇOVÝCH ZAMESTNANCOV V ROKOCH 2018-2023

Rok	muži	ženy	celkom
2018	1 683	264	1 947
2019	1 839	269	2 108
2020	1 906	279	2 185
2021	1 972	301	2 273
2022	1 995	327	2 322
2023	1 969	333	2 302

Pomer mužov a žien pracujúcich v našej spoločnosti kopíruje trend rozdelenia pracovných síl v odvetví strojárskoho priemyslu v slovenskej ekonomike. Percentuálne najviac mužov pracuje v kategórii výrobný zamestnanec - až 99,5% (z celkového počtu 1 145 výrobných zamestnancov v spoločnosti pracuje 5 žien). V kategóriách režijní zamestnanci a TH zamestnanci je pomer mužov a žien 70:30.

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV K 31.12.2023

K 31.12.2023 v spoločnosti pracovalo 120 zamestnancov so zdravotným znevýhodnením (18 zamestnancov s invaliditou viac ako 70% a 102 zamestnancov s invaliditou nad 40%).

STARÁME SA O BEZPEČNOSŤ KAŽDÉHO Z NÁS

Bezpečnosť je pre nás prvoradá. Vzhľadom na charakter našej výrobnjej činnosti kladieme veľký dôraz na dodržiavanie a podporu pravidiel a princípov zabezpečujúcich bezpečnosť na pracovisku. Pri BOZP nám však nejde len o dodržiavanie právnych predpisov, je to pre nás viac ako len administratívna povinnosť. Prostredníctvom dobrej BOZP znižujeme pravdepodobnosť vzniku vážneho pracovného úrazu, niekoľkotýždňovej práceneschopnosti alebo vzniku profesionálnych chorôb z práce. Dlhodobo sa nám darí udržiavať počet pracovných úrazov na prijateľnej úrovni s nulovým, resp. minimálnym počtom závažných pracovných úrazov.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Priem. počet nemoc. poistených zamestnancov	1948	2110	2186	2275	2321	2302
Počet registrovaných pracovných úrazov	52	54	30	56	63	39
Z toho závažné pracovné úrazy	0	1	1	0	0	0
Početnosť - t.j. počet úrazov na 100 zamestnancov	2,7	2,6	1,4	2,5	2,7	1,7

Sme si vedomí, že všetci naprieč celou spoločnosťou máme podiel zodpovednosti na vytváraní bezpečných pracovných podmienok. Neustále sa snažíme zlepšovať. Na dosiahnutie tohto cieľa využíva spoločnosť rôzne nástroje k zvýšeniu povedomia v oblasti bezpečnosti a tiež osvetu s formou pozitívnej motivácie. Spoločnosť vyzýva zamestnancov, aby sa aktívne spolupodieľali na tvorbe „politiky BOZP“, ktorej cieľom je vytvoriť bezpečné a vyrovnané pracovné prostredie. Otvorenou komunikáciou so zamestnancami, ktorí pri svojej denno-dennej práci zaznamenávajú bežné nedostatky a problémy sa spoločnosti darí včas ich odhaliť a uvoľniť zdroje na ich efektívne odstránenie. Včasným zásahom predchádzame vzniku výrobných strát, odstávok výroby, pracovným úrazom a v konečnom dôsledku aj poškodeniu celkového podnikového imidžu. Našu snahu a zodpovednosť v tejto oblasti neustále

monitorujeme a hodnotíme. Spoločnosť pravidelne odmeňuje pracoviská s najnižšou, resp. nulovou úrazovosťou.

STARÁME SA O NAŠICH ZAMESTNANCOV

Starostlivosť o našich zamestnancov nekončí na pracovisku. V zmysle nášho motta „Byť prvou voľbou“ sa snažíme byť spoľahlivým partnerom nielen pre našich zákazníkov, ale aj pre našich zamestnancov, ktorí svojím každodenným úsilím pomáhajú upevňovať našu pozíciu na trhu a budovať dobré meno spoločnosti vo svete. Pre zamestnancov je k dispozícii zaujímavý balík finančných aj nefinančných benefitov. Okrem benefitov, ktoré poskytujeme v rámci pracovného procesu, sú v dispozícii aj výhody, ktorými sa snažíme o spštenie a spríjemnenie voľného času.

BENEFITY

Nefinančné

- Zdravotná starostlivosť v priestoroch spoločnosti
- Poukážky na regeneráciu pracovnej sily 2x ročne, podľa kolektívnej zmluvy
- Pružný pracovný čas THZ zamestnancov.
- Palivová karta na čerpanie pohonných hmôt za zvýhodnené ceny na súkromné účely
- Mobilný telefón a volacie karty na súkromné účely aj pre rodinných príslušníkov
- Jazykové kurzy, zvyšovanie kvalifikácie, firemná knižnica
- Príspevok na PASSY do fitnesscentra GOLEM CLUB
- Firemné podujatia pre zamestnancov a ich rodinných príslušníkov – Deň detí, Sv. Mikuláš, Deň otvorených dverí, Vagonársky festival, Vagonárska lyžovačka.
- Samozrejmosťou je vysoký štandard pracovných odevov, ich údržba, bezpečnosť a kvalita ochranných pracovných prostriedkov

Finančné / naviazané na KZ /

- Odmeny pri pracovných a životných výročiach
- Vekový automat
- Dochádzkový bonus
- Dovolenková odmena
- Vianočná odmena
- Odmeňovanie inštruktorov zabezpečujúcich zaškolenie nových a preradených výrobných pracovníkov
- Mzdové zvýhodnenie za prácu v trojzmennej prevádzke a štvorzmennej prevádzke
- Mzdové zvýhodnenie za prácu v sobotu a za prácu v nedeľu
- Odmena tím lídra
- Odmena za odvedenie väčšieho počtu normohodín
- Príspevok pri narodení dieťaťa a pri sobáši zamestnanca
- Finančný dar ženám k MDŽ.
- Odmena darcom krvi.
- Poistenie proti škode spôsobenej zamestnávateľovi
- Príspevok na spoločnú detskú rekreáciu

- Príspevok na III. pilier DDS
- Príspevok zamestnancovi, ak sa ocitol v mimoriadne ťažkej sociálnej situácii, alebo v prípade úmrtia zamestnanca alebo jeho rodinného príslušníka

DOBROVOĽNÍCKE AKTIVITY

- Aktívna spolupráca a komunikácia s organizáciami a združeniami v rámci regiónu prináša pravidelné dobrovoľnícke aktivity.
- Pravidelná účasť na celoslovenských a medzinárodných dobrovoľníckych a environmentálnych výzvach.
- Aktívna účasť športového kolektívu “Tatravagónka v pohybe” na charitatívnych športových podujatiach.
- Materiálne a iné zbierky.

PROGRAMY NA PODPORU ZAMESTNANCOV

- “Vagonári Vagonárom” -zamestnanci rozhodujú o finančnej a materiálnej podpore projektov iných kolegov prostredníctvom sponzoringovej a filantropickej komisie.
- “Podporujeme sa navzájom” - podpora regiónu systémom zliav pre zamestnancov a ich rodiny.
- “Tatravagónka v pohybe” -projekt na podporu športových aktivít jednotlivcov a kolektívov z radov zamestnancov.
- „Mladý konštruktér“ - detský krúžok v areáli spoločnosti vedie tím technicky zdatných odborníkov, ktorí sa snažia deťom ukázať čaro techniky.

ČLENSTVÁ V ORGANIZÁCIACH NA SLOVENSKU

- Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo
- Asociácia priemyselných zväzov a dopravy SR
- Zväz strojárskoho priemyslu SR
- Zväz automobilového priemyslu SR
- Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR
- Slovensko-nemecká obchodná priemyselná komora
- Slovensko-maďarská obchodná priemyselná komora

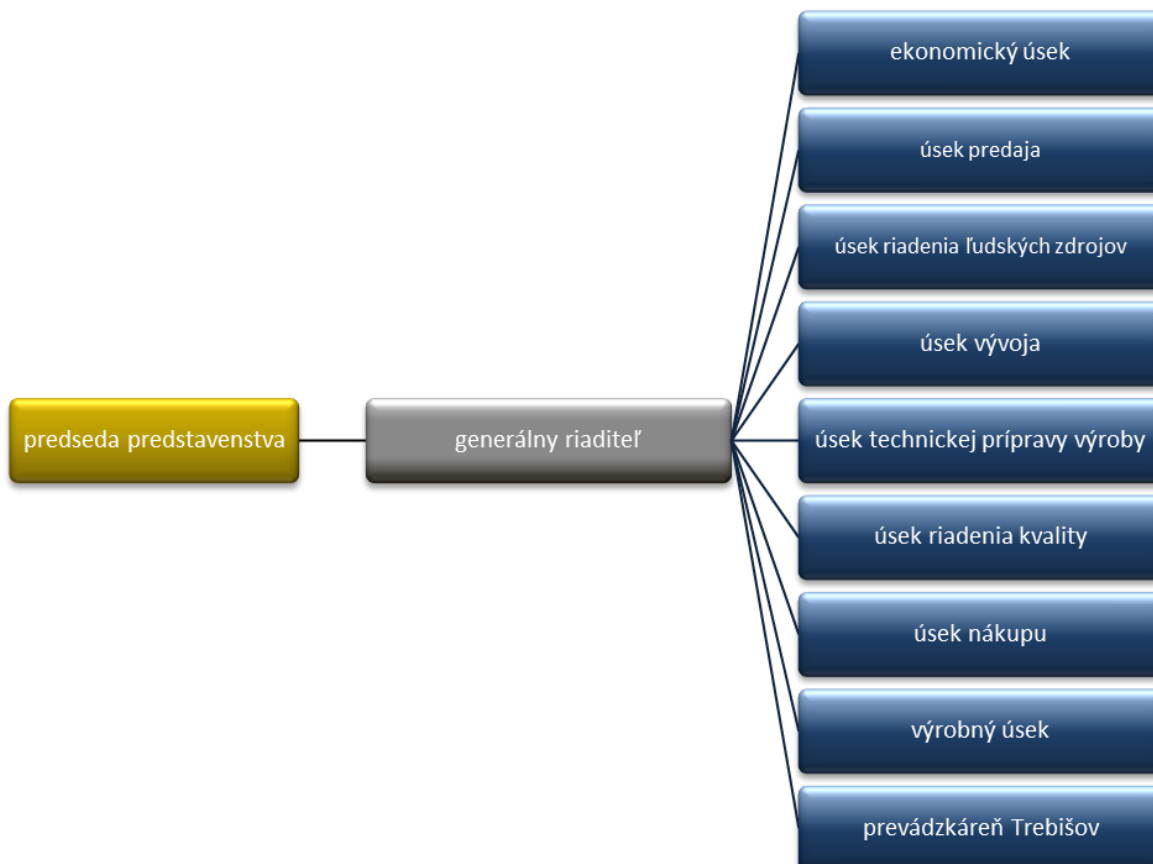
ESG GOVERNANCE

ZODPOVEDNÉ RIADENIE

Naša organizačná štruktúra a prvky systému riadiacich aktov tvoria základ každodennej prevádzky spoločnosti. Efektívnym riadením spoločnosti sa snažíme naplniť našu víziu a vyvážiť záujmy všetkých zainteresovaných strán ako sú akcionári, vrcholoví riadiaci pracovníci, zákazníci, dodávatelia, vláda, či komunita.

V spoločnosti je uplatňovaná líniovo-štábná organizačná štruktúra v kombinácii s maticovou organizačnou štruktúrou, založenou na projektovom riadení, ktoré prechádza priečne jednotlivými odbornými útvarmi spoločnosti. Tie, ako aj prevádzkareň Trebišov, podliehajú generálnemu riaditeľovi spoločnosti.

Ako hlavný orgán prijímajúci rozhodnutia spoločnosti a umožňujúci akcionárom rozhodovať o podstatných záležitostiach týkajúcich sa každodennej prevádzky, vystupuje valné zhromaždenie. Spoločnosť je riadená predstavenstvom, ktoré zasadá na pravidelnej báze. Na činnosť predstavenstva dohliada dozorná rada. Predstavenstvu je priamo podriadený generálny riaditeľ. Predseda predstavenstva zodpovedá za oddelenie marketingu a public relations, ktoré koordinuje transparentné a konzistentné zdieľanie informácií o spoločnosti.

Cieľom riadiacej činnosti spoločnosti TATRAVAGÓNKA a.s. je zabezpečiť, aby všetky organizačné, obchodné, technické, kontrolné a výrobné činnosti v spoločnosti boli plánované, riadené, preverované a spĺňali požiadavky zainteresovaných strán a platných noriem. Spoločnosť si pre svoju riadiacu činnosť vytvára vlastnú sústavu riadiacich aktov, ktoré rozdeľujú činnosti spoločnosti medzi útvary spoločnosti, vymedzujú mieru zodpovednosti a právomoci pri výkone týchto činností, stanovujú vzájomné vzťahy medzi vykonávateľmi jednotlivých činností a zabezpečujú celkovú konzistenciu spoločnosti. V štruktúre riadenia spoločnosti je deväť samostatných úsekov s vlastným vedením, ktoré podliehajú generálnemu riaditeľovi a sú členené na ďalšie samostatné špecializované oddelenia.

Pod úsek generálneho riaditeľa spadá oddelenie bezpečnosti a služieb, kde manažér oddelenia koordinuje fungovanie, implementáciu a plnenie zákonných nariadení v oblasti BOZP a ochrany pred požiarom, zastrešuje šrotové hospodárstvo a správne nakladanie s odpadmi a pod jeho dohľadom je aj naša vlastná ambulancia všeobecnej zdravotnej starostlivosti. Generálnemu riaditeľovi sa priamo zodpovedá aj oddelenie investícií a investičných projektov, oddelenie procesného inžinierstva aj ESG manažér. V rámci všetkých prebiehajúcich aj plánovaných investičných akcií berieme do úvahy princípy udržateľnosti a „zelenú stratégiu“ Európskej únie.

Spoločnosť TATRAVAGÓNKA a.s. je založená a riadená v súlade s platnou legislatívou upravujúcou obchodné spoločnosti v Slovenskej republike ako aj legislatívou EÚ. Okrem toho sa riadime internými smernicami, pracovnými postupmi a inými dokumentami a dbáme o to, aby každý náš zamestnanec bol včas a dostatočne informovaný a poznal všetky pracovné postupy a dokumenty potrebné nielen k výkonu jeho práce, ale aj všeobecné nariadenia a predpisy platné plošne v celej spoločnosti.

Medzi základné spoločnosťou vydané predpisy patria:

- **ORGANIZAČNÝ PORIADOK** je základná organizačná norma spoločnosti, ktorá má komplexný charakter, upravuje zásady a pravidlá vnútornej organizácie a vzťahy medzi útvarmi spoločnosti v systéme riadenia.
- **POLITIKA KVALITY** je dokument, ktorým formuluje výkonné vedenie spoločnosti naše celkové zábery a smery pôsobenia spoločnosti v oblasti kvality na obdobie 5 až 10 rokov.
- **PRÍRUČKA KVALITY** je hlavný dokument systému manažérstva kvality, ktorý nám poskytuje jeho detailný popis a pomáha nám pri jeho realizácii a udržiavaní.
- **ENVIRONMNETÁLNA POLITIKA A BOZP** formulujú naše ciele, záväzky a snahu o trvalé zlepšovanie v príslušnej oblasti zo strategického hľadiska.
- **PRÍRUČKA KVALITY INTEGROVANÉHO MANAŽÉRSKEHO SYSTÉMU** je nadstavbou technicko-organizačných postupov a popisuje model IMS podľa noriem ISO 14001 a ISO 45001.

STAVIAME NA KOREKTNOM PARTNERSTVE

Spoločnosť TATRAVAGÓNKA a.s. si uvedomuje svoje povinnosti a záväzky vyplývajúce nielen z obchodných vzťahov, ale aj povinnosti morálne a etické. Naše pracovné prostredie, v ktorom trávime značnú časť svojho života nás ovplyvňuje a do istej miery aj formuje. Každý zamestnanec

sa spolupodieľa na spôsobe, akým v rámci spoločnosti komunikujeme, ako sa správame, nakoľko sme k sebe tolerantní a ohľaduplní. To aká atmosféra bude panovať na pracovisku závisí od každého jedného z nás. Vedenie spoločnosti sa zaväzuje ísť v tejto oblasti príkladom a dôsledne uplatňovať prijaté morálne a etické zásady.

To, čo platí smerom dovnútra, platí aj navonok. Ako spoločnosť staviame na korektnom partnerstve, ktoré pre nás neznamená len splnenie zákonných povinností, ale hlavne podnikovú a obchodnú kultúru. Staviame na korektných a transparentných vzťahoch so všetkými zainteresovanými stranami. Svojím vystupovaním voči partnerom a inštitúciám reprezentujeme spoločnosť, jej hodnoty, postoje a princípy, nie svoju osobnosť. Dbáme na profesijnú povest našej spoločnosti. Zdržiavame sa akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo ovplyvniť náš nestranný úsudok a objektívne konanie v záujme spoločnosti.

V oblasti prijímania darov a pohostenia spoločnosť dôveruje svojim zamestnancom. Zamestnanci môžu takúto formu obchodnej pozornosti prijať, je však vylúčené, aby predstavovala formu nezákonného obohatenia, ktoré ovplyvní ich objektívny úsudok a rozhodovanie.

CHRÁNIME MAJETOK A ZÁUJMY NÁS VŠETKÝCH

Záujem akcionárov spoločnosti reprezentuje záujem nás všetkých. Spoločne budujeme efektívnu ziskovú a konkurencieschopnú spoločnosť, ktorá predstavuje oporný a stabilný pilier pre svojich zamestnancov. Ochránujeme majetok, záujmy, know-how spoločnosti a nakladáme s nimi hospodárne. Ako spoločnosť sa zaväzujeme chrániť naše aj cudzie duševné vlastníctvo vo všetkých jeho podobách - patenty, autorské práva a značky, licencie, software, ochranné známky a značky, obsah webu a tlačovín, rôzne formy dizajnu a iné formy duševného vlastníctva.

TRANSPARENTNOSŤ JE NAJKRATŠIA CESTA K CIEĽU

Všetky požadované informácie poskytujeme načas s dôrazom na ich kompletnosť, náležitosť a správnosť ich toku. Rešpektujeme oprávnené požiadavky iných a zároveň trváme na naplnení vlastných požiadaviek tak, aby bola zachovaná kontinuita informačného reťazca a nami poskytované informácie a údaje viedli k naplneniu stanovených cieľov.

Udávame vždy presné a pravdivé hodnoty a informácie, poskytujeme správne údaje a výstupy, a tým umožňujeme rozhodovanie na základe faktov. Pre zabezpečenie konzistentnosti vyjadrení sa v mene spoločnosti môžu vyjadrovať iba jednotliví členovia predstavenstva a PR a marketingové oddelenie. Zamestnanci dodržiavajú mlčanlivosť, nezhotovujú videá a fotografie v areáli podniku. Oblasť komunikácie spoločnosti navonok je úlohou oddelenia PR a marketingu.

POLITICKY SA NEANGAŽUJEME

Nevyužívame dobré meno a povest, ale ani majetok spoločnosti pre podporu určitej politickej strany alebo hnutia, presvedčenia, smeru. Zároveň vylučujeme takúto podporu na pôde spoločnosti, a to akýmkoľvek spôsobom.

Tak ako spoločnosť aj jej vedenie zaujíma apolitický postoj. Očakávame, že politické sympatie alebo členstvo zamestnanca v niektorej politickej strane alebo hnutí nebude mať negatívny dopad na riadny a poctivý výkon a kvalitu jeho práce.

ETICKÝ KÓDEX V PRAXI

Pre prípady, keď v praxi nastane situácia, v ktorej je spozorované správanie mimo našich vagonárskych hodnôt a dobrých mravov, definovaných v platnom etickom kódexe a nie je možné riešiť to dohodou dotknutých subjektov, je zriadená etická komisia. Uplatňovanie zásad prijatého etického kódexu spadá pod gesciu generálneho riaditeľa spoločnosti, ktorý zvoláva Etickú komisiu vždy po doručení podnetu, či podozrenia a ručí za kontrolu a zamedzenie možných odvetných oparení voči oznamovateľovi. Okrem posudzovania oznámení sa komisia stretáva raz ročne (koncom kalendárneho roka), aby kódex aktualizovala na ďalší rok.

VZŤAHY S VEREJNÝMI INŠTITÚCIAMI

Vzťahy s verejnými inštitúciami sú založené na korektnom, zákonnom a maximálne etickom prístupe, ktorý nekompromituje dobrú povesť našej spoločnosti. Táto podmienka sa vzťahuje aj na priame, či nepriame príspevky, výdavky, dary alebo pohostenie poskytnuté zamestnancami alebo inými zástupcami spoločnosti v prospech verejných inštitúcií.

Všetci zabezpečujeme maximálnu ochranu spracovávaných osobných a ostatných údajov pred ich možným zneužitím v zmysle platnej legislatívy. Pri styku s týmito údajmi dodržiavame mlčanlivosť v súlade s vnútornými predpismi spoločnosti ako aj všeobecne platnou legislatívou GDPR. Zamestnanci, ktorí pracujú s takýmito údajmi sú na pravidelnej báze preškoľovaní a v rámci interných auditov jednotlivých oddelení je kontrolované náležité dodržiavanie týchto nariadení.

Súčasná doba kladie vysoké nároky na kvalitu produktov a procesov, aby bolo zo strany spoločností možné uspokojovať rastúce požiadavky zákazníkov. Za jeden zo základných nástrojov na dosiahnutie a trvalé zabezpečenie kvality sa považuje vybudovanie efektívneho systému manažérstva kvality, ktorý je možné s ohľadom na odvetvie certifikovať podľa medzinárodných noriem ISO. V súčasnosti sme certifikovaní v súlade s najnovšími platnými normami ISO TS 22 163, ISO 45001 a ISO 14001 a naším cieľom je naďalej zachovávať a zvyšovať úroveň certifikácie produktov a systémov spoločnosti. Od začiatku certifikácie nášho systému podľa noriem ISO (predtým IRIS) zaznamenávame pozitívny trend neustáleho zlepšovania nášho systému manažérstva kvality. Posledný recertifikačný audit v roku 2023 s úspešnosťou takmer 83% je zároveň vstupenkou do vyššej -striebornej- úrovne výkonnosti. Úrovně výkonnosti sú zavedené UNIFE- Asociáciou Európskeho železničného priemyslu s cieľom zvýšiť celkovú kvalitu v železničnom priemysle so zameraním na výkonnosť podnikov v tomto sektore. Zvýšenie úrovne výkonnosti nereflektuje len efektívnu implementáciu systému manažérstva kvality, ale tiež merateľných výsledkov pre zainteresované strany. Celoročné úsilie všetkých našich zamestnancov neustále zvyšovať kvalitu produktov a podnikových procesov prináša viditeľné výsledky. Efektívny systém manažérstva kvality prináša k nami vyrábaným produktom pridanú hodnotu, ktorú v konečnom dôsledku vnímajú nielen koncoví zákazníci v podobe plnenia, či dokonca prekračovania ich očakávaní a požiadaviek a spoľahlivosti produktov, ale aj zamestnanci, majitelia, či ostatní naši partneri.

Okrem pravidelných externých auditov prebiehajú v spoločnosti aj interné audity, ktorých cieľom je monitorovať implementáciu a dodržiavanie podnikových predpisov, smerníc a dodržiavanie pracovných postupov. Audity sú realizované prostredníctvom vybraných zamestnancov spoločnosti-interných audítorov, ktorí prešli potrebným školením a ich úlohou je určiť percento zhody so systémovými požiadavkami a v prípade nezhôd dohodnúť nápravné opatrenia a na následnom audite vyhodnotiť ich splnenie.

TAXONÓMIA EÚ- výpočet KPI

Európska únia prijala v júni 2020 Nariadenie o taxonómii (2020/852), ktoré sa stalo základným prvkom európskeho plánu financovania udržateľného rastu. Cieľom taxonómie je zjednodušiť, sprehľadniť a zjednotiť postup vykazovania informácií o udržateľnosti pre spoločnosti a umožniť finančným inštitúciám nasmerovať kapitál k tým projektom a aktívam, ktoré najviac prispievajú k dosiahnutiu cieľov Európskej únie v oblasti klímy. Tieto ciele definuje Európska zelená dohoda, ktorá vyžaduje zníženie emisií skleníkových plynov o 55% do roku 2030 a dosiahnutie uhlíkovej neutrality do roku 2050.

Na tento účel sa v nariadení vytvára klasifikácia hospodárskych činností podľa ich potenciálneho príspevku k šiestim environmentálnym cieľom EÚ, a to:

- Zmiernenie zmeny klímy
- Adaptácia na zmenu klímy
- Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov
- Prechod na obehové hospodárstvo
- Prevencia a kontrola znečisťovania
- Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov

V súlade s platným nariadením 2020/852, nariadením 2021/2139, ktoré sa zameriava na prvé dva klimatické ciele, a to konkrétne zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu na zmenu klímy a nariadením 2023/2485, ktoré mení a dopĺňa nariadenie 2121/2139 bolo v spoločnosti vykonané preskúmanie technických kritérií a hodnotenie súladu činnosti spoločnosti s taxonómiou EÚ.

Aby činnosť spoločnosti bola považovaná za zosúladenú z taxonómiou EÚ musia byť súčasne splnené tri podmienky:

- činnosť musí významne prispievať k aspoň jednému zo šiestich vyššie spomenutých environmentálnych cieľov EÚ,
- v zmysle zásady “výrazne nenarušiť” nesmie činnosť významne prispievať k zhoršeniu zvyšných piatich environmentálnych cieľov EÚ
- a zároveň musí činnosť spĺňať tzv. Minimálne záruky, a teda pri posudzovanej činnosti sa musia dodržiavať základné ľudské práva, štandardy pre pracovné podmienky obsiahnuté v medzinárodných dohovoroch alebo medzinárodne uznávaných princípoch a usmerneniach pre zodpovedné podnikanie.

Hlavná činnosť našej spoločnosti je podľa štatistickej klasifikácie SK NACE zaradená pod kód 30.20 – výroba železničných lokomotív a vozového parku. Podľa delegovaného nariadenia EÚ 2021/2139 je táto činnosť zaradená do kategórie 3.3- Výroba nízkouhlíkových dopravných prostriedkov, koľajových vozidiel a plavidiel.

Spoločnosť sa okrem výroby koľajových vozidiel venuje aj výrobe komponentov a podskupín koľajových vozidiel, ktoré sú na základe delegovaného nariadenia EÚ 2023/2485 zaradené do kategórie 3.19 Výroba komponentov železničných koľajových vozidiel.

Pri hodnotení činnosti sme sa zamerali len na hodnotenie hlavnej činnosti. Spoločnosť sa venuje okrem výroby železničných vozňov a ich komponentov aj iným aktivitám, no z pohľadu ich podielu na celkovom obrate, kapitálových a prevádzkových výdavkoch sú ich hodnoty natoľko zanedbateľné, že boli vyhodnotené ako nemateriálne a teda v zmysle taxonómie EÚ nie sú ďalej detailne analyzované.

V rámci hodnotenia ekonomickej činnosti spoločnosti v súlade s nariadením EÚ 2021/2139 a 2023/2485 sa detailným preskúmaním zistilo, že naša činnosť má významný prínos k 1.environmentálnemu cieľu Európskej únie- zmiernenie zmeny klímy vzhľadom na produkciu nákladných vozňov a ich komponentov s nulovými priamymi emisiami CO₂ (vyhodnotené podľa odseku 3.3 písmeno a) prílohy 1 delegovaného nariadenia EÚ 2121/2139) a odseku 3.19 písmeno a) prílohy 1 k delegovanému nariadeniu EÚ 2023/2465). Na základe tohto hodnotenia je možné považovať 1.podmienku k určeniu zosúladenosti našich aktivít s taxonómiou EÚ za splnenú.

Technické kritéria preskúmania sa okrem významného prínosu venujú aj tzv. zásade „významne nenarušiť“ (princíp DNSH), ktorou by sa malo zabezpečiť, aby spoločnosť svojou činnosťou nemala významný negatívny vplyv na životné prostredie a nenarúšala plnenie ostatných piatich environmentálnych cieľov.

Na základe posúdenia našej ekonomickej činnosti v kontexte princípu DNSH sa zistilo, že :

- **CIEĽ: Adaptácia na zmenu klímy-** činnosť spĺňa kritéria stanovené v dodatku A prílohy 1 nariadenia 2121/2139 podľa ktorých je potrebné posúdenie klimatických rizík, ich závažnosť a posúdenie adaptačných riešení, ktorými možno zmierniť ako fyzické tak aj klimatické riziko pri súčasnom zohľadnení životnosti danej aktivity.
- **CIEĽ: Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov-** činnosť spĺňa kritéria stanovené v dodatku B prílohy 1 . Spoločnosť pri vykonávaní svojich aktivít nenarúša udržateľné využívanie a ochranu vodných zdrojov, nepoškodzuje dobrý stav ani ekologický potenciál vodných útvarov vrátane povrchových a podzemných vôd.
- **CIEĽ: Prechod na obehové hospodárstvo-** odpadové hospodárstvo uprednostňuje recykláciu pred likvidáciou opätovným použitím a využitím druhotných surovín, vozidlá neobsahujú olovo, ortuť a šesťmocný chróm. Výrobky produkované v závodoch spoločnosti sú v súlade s koncepciou vysokej trvanlivosti, novej opraviteľnosti, repasácie a recyklovateľnosti. Plán odpadového hospodárstva v spoločnosti zabezpečuje v maximálnej novej miere opätovné využitie a uprednostňuje recykláciu odpadu pred zneškodňovaním.
- **CIEĽ: Prevencia a kontrola znečisťovania-** spoločnosť nevyrába, neuvádza na trh ani v rámci výrobného procesu nepoužíva látky uvedené v dodatku C prílohy I k delegovanému aktu. Spoločnosť predchádza, resp. znižuje emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia.
- **CIEĽ: Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov-** spoločnosť vykonala potrebné posúdenie a spĺňa kritéria uvedené v dodatku D prílohy I delegovaného aktu o klíme. Spoločnosť svojou činnosťou nepoškodzuje stav ani odolnosť ekosystémov, ani stav ochrany biotopov.

Pri posudzovaní hospodárskej činnosti na základe kritérií stanovených delegovaným aktom boli zohľadnené environmentálne vplyvy samotnej hospodárskej činnosti ako aj environmentálny vplyv výrobkov počas ich životného cyklu, najmä z hľadiska výroby, používania a konca životnosti týchto výrobkov.

Spoločnosť uplatňuje postupy na zabezpečenie dodržiavania usmernení OECD, hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv vrátane zásad a práv stanovených v ôsmich základných dohovoroch uvedených v Deklarácii medzinárodnej organizácie práce o základných zásadách a právach pri práci a Medzinárodnej listine ľudských práv. V spoločnosti nebolo ako za vykazované obdobie ani historicky zaznamenané porušovanie ľudských práv (vrátane pracovných a spotrebiteľských práv). Spoločnosť má pre zabezpečenie správneho fungovania v oblasti ľudských práv, predchádzanie úplatkárstvu a korupčnému správaniu zavedený Etický kódex a na riešenie podnetov je zriadená Etická komisia. Spoločnosť na základe toho spĺňa minimálne záruky uvedené v článku 3 písm.c) delegovaného aktu 2020/852.

Vykonaným posúdením technických kritérií je možné hospodársku činnosť spoločnosti klasifikovať ako podpornú (podľa čl. 10 ods.1 písm. i delegovaného aktu 2020/852). Splnením všetkých troch požadovaných podmienok súčasne je hlavná hospodárska činnosť spoločnosti vyhodnotená ako zosúladená s taxonómiou EÚ.

Spoločnosť zostavuje účtovnú závierku v súlade s Medzinárodnými štandardmi pre finančné výkazníctvo (IFRS) tak ako boli schválené pre použitie v EÚ.

VÝPOČET KPI

OBRAT

Finančný rok (N)	2023			Kritéria významného prínosu						Kritéria týkajúce sa zásady "výrazne nenarušiť"									
Ekonomické aktivity (1)	Kód (a) (2)	Obrat (3)	Podiel na obrate Rok N (4)	Zmierňovanie zmeny klímy (5)	Adaptácia na zmenu klímy (6)	Voda (7)	Znečistenie (8)	Obehové hospodárstvo (9)	Biodiverzita (10)	Zmierňovanie zmeny klímy (11)	Adaptácia na zmenu klímy (12)	Voda (13)	Znečistenie (14)	Obehové hospodárstvo (15)	Biodiverzita (16)	Mínimálne záruky (17)	Podiel obratu zosúladeného s taxonómiou (A.1.) alebo oprávneného v rámci taxonómie (A.2.) obrat, rok N-1 (18)	Kategória podporná činnosť (19)	Kategória prechodná činnosť (20)
		EUR	%	A; N; Neoprávnená (b)(c)	A; N; Neoprávnená (b)(c)	A; N; Neoprávnená (b)(c)	A; N; Neoprávnená (b)(c)	A; N; Neoprávnená (b)(c)	A; N; Neoprávnená (b)(c)	A/N	A/N	A/N	A/N	A/N	A/N	A/N	%	podporná	prechodná
A. TAXONÓMIA-OPRÁVNEŇ ČINNOSTI																			
A.1 Environmentálne udržateľné činnosti (zosúladené s taxonómiou)																			
Výroba nízkouhlíkových zariadení pre dopravu	3.3	559 544 355	93,57%	Á	N	N	N	N	N	A	A	A	A	A	A	A	92,62%	PODPORNÁ	
Výroba komponentov železničných kolajových vozidiel	3.19	26 870 746	4,49%	Á	N	N	N	N	N	A	A	A	A	A	A	A	N/A	PODPORNÁ	
Obrat z environmentálne udržateľných činností (zosúladených s taxonómiou) (A.1)		586 415 100	98,06%	Á	N	N	N	N	N	A	A	A	A	A	A	A	92,62%		
Z toho podporné		586 415 100	98,06%	Á	N	N	N	N	N	A	A	A	A	A	A	A	92,62%	podporná	
Z toho prechodné		0	%														%		prechodná
A.2 Činnosti oprávnené v rámci taxonómie, ale nie environmentálne udržateľné (činnosti nezosúladené s taxonómiou) (a)																			
				opránená/ neoprávnená	opránená/ neoprávnená	opránená/ neoprávnená	opránená/ neoprávnená	opránená/ neoprávnená	opránená/ neoprávnená	%									
Obrat z činností oprávnených v rámci taxonómie, ale nie environmentálne udržateľných (činnosti nezosúladené s taxonómiou) (A.2)		0	%	%	%	%	%	%	%	%							%		
A. Obrat z činností oprávnených v rámci taxonómie		586 415 100	98,06%	%	%	%	%	%	%	%							92,62%		
B. NEOPRÁVNEŇ ČINNOSTI V RÁMCI TAXONÓMIE																			
Obrat z činností neoprávnených v rámci taxonómie (B)		11 579 355	1,94%																
SPOLU(A + B)		597 994 455	100%																

KPI- OBRAT pozostáva z tržieb z predaja vlastných výrobkov, tržieb z predaja tovaru a tržieb za poskytnuté služby (priložená účtovná závierka- časť 21)- obrat predstavuje celkové výnosy po odpočítaní nevyfakturovaných výnosov zo zmlúv so zákazníkmi). 98,06 % tržieb bolo vyhodnotených ako zosúladených s taxonómiou EÚ. Celkové tržby boli očistené o obrat z aktivít, ktoré nesúvisia s hlavnou činnosťou spoločnosti (služby IT podpory, prenájom pozemkov a nebytových priestorov, služby údržby a pod., distribúcia energie). Ich hodnoty sú samostatne nevýznamné a boli vyhodnotené ako nemateriálne. Sú evidované sumárne ako obrat z neoprávnených aktivít pre účely taxonómie.

CAPEX

Finančný rok (N)	2023			Kritéria významného prínosu						Kritéria týkajúce sa zásady "výrazne nenarušiť"									
Ekonomické aktivity (1)	Kód (a) (2)	CAPEX (3)	Podiel na CAPEXe Rok N (4)	Zmierňovanie zmeny klímy (5)	Adaptácia na zmenu klímy (6)	Voda (7)	Znečistenie (8)	Obchodné hospodárstvo (9)	Biodiverzita (10)	Zmierňovanie zmeny klímy (11)	Adaptácia na zmenu klímy (12)	Voda (13)	Znečistenie (14)	Obchodné hospodárstvo (15)	Biodiverzita (16)	Minimálne záruky (17)	Podiel obratu zosúladeného s taxonómiou (A.1.) alebo oprávneného v rámci taxonómie (A.2.) obrat, rok N-1 (18)	Kategória podporná činnosť (19)	Kategória prechodná činnosť (20)
Text		Mena	%	A; N; Neoprávnená (b)(c)	A; N; Neoprávnená (b)(c)	A; N; Neoprávnená (b)(c)	A; N; Neoprávnená (b)(c)	A; N; Neoprávnená (b)(c)	A; N; Neoprávnená (b)(c)	A/N	A/N	A/N	A/N	A/N	A/N	A/N	%	podporná	prechodná
A. TAXONÓMIA-OPRÁVNEŇENÉ ČINNOSTI																			
A.1 Environmentálne udržateľné činnosti (zosúladené s taxonómiou)																			
Výroba nízkouhlíkových zariadení pre dopravu	3.3	11 490 307	79,59%	A	N	N	N	N	N	A	A	A	A	A	A	A	92,62%	podporná	
Výroba komponentov železničných koľajových vozidiel	3.19	551 794	3,82%	A	N	N	N	N	N	A	A	A	A	A	A	A	N/A	podporná	
CAPEX z environmentálne udržateľných činností (zosúladených s taxonómiou) (A.1)		12 042 101	83,41%	A	N	N	N	N	N	A	A	A	A	A	A	A	92,62%		
Z toho podporné		12 042 101	83,41%	A	N	N	N	N	N	A	A	A	A	A	A	A	92,62%	podporná	
Z toho prechodné			%														%		prechodná
A.2 Činnosti oprávnené v rámci taxonómie, ale nie environmentálne udržateľné (činnosti nezosúladené s taxonómiou) ^(a)																			
Aktivita 1 ^(a)			%	oprávnená/ neoprávnená	oprávnená/ neoprávnená	oprávnená/ neoprávnená	oprávnená/ neoprávnená	oprávnená/ neoprávnená	oprávnená/ neoprávnená								%		
CAPEX z činností oprávnených v rámci taxonómie, ale nie environmentálne udržateľných (činnosti nezosúladené s taxonómiou)		0	0,00%	%	%	%	%	%	%								%		
A. CAPEX z činností oprávnených v rámci taxonómie		12 042 101	83,41%	A	N	N	N	N	N								0		
B. NEOPRÁVNEŇENÉ ČINNOSTI V RÁMCI TAXONÓMIE																			
Obrat z činností neoprávnených v rámci taxonómie (B)		2 395 097	16,59%																
SPOLU(A + B)		14 437 199	100%																

CAPEX pozostáva z prírastkov hmotného a nehmotného majetku vrátane ich technického rozvoja a kapitalizácie 25%-podielu priamych nákladov vynaložených na výskum a vývoj (účtovná závierka časť 4 a 5, prírastky od 31.12.2022 do 31.12.2023) Posudzovali sa všetky prebiehajúce investičné projekty. 83,41% celkových CAPEX je zosúladených s taxonómiou EÚ, pretože boli vynaložené na zabezpečenie hlavnej činnosti spoločnosti.

Vzhľadom k tomu, že výroba dielov spotrebovaných v hlavnej vagónovej výrobe (kód 3.3) a výroba komponentov železničných vozidiel za účelom samostatného predaja (kód 3.19) prebieha na rovnakých výrobných linkách, nie je možné CAPEX presne rozdeliť na jednotlivé kódy. Z tohto dôvodu sme CAPEX zosúladený s taxonómiou rozdelili na kódy 3.3 a 3.19 pomerom podľa podielu jednotlivých kódov na obrate zosúladenom s taxonómiou.

OPEX

Finančný rok (N)	2023			Kritéria významného prínosu						Kritéria týkajúce sa zásady "výrazne nenarušiť"							Podiel OPEX zosúladeného s taxonómiou (A.1.) alebo oprávneného v rámci taxonómie (A.2.) obrát, rok N-1 (18)	Kategória podporná činnosť (19)	Kategória prechodná činnosť (20)
	Kód (a) (2)	OPEX (3)	Podiel na OPEXe Rok N (4)	Zmierňovanie zmeny klímy (5)	Adaptácia na zmenu klímy (6)	Voda (7)	Znečistenie (8)	Obehové hospodárstvo (9)	Biodiverzita (10)	Zmierňovanie zmeny klímy (11)	Adaptácia na zmenu klímy (12)	Voda (13)	Znečistenie (14)	Obehové hospodárstvo (15)	Biodiverzita (16)	Mimimálne záruky (17)			
Text		Mena	%	A; N; Neoprávnená (b)(c)	A; N; Neoprávnená (b)(c)	A; N; Neoprávnená (b)(c)	A; N; Neoprávnená (b)(c)	A; N; Neoprávnená (b)(c)	A; N; Neoprávnená (b)(c)	A/N	A/N	A/N	A/N	A/N	A/N	A/N	%	podporná	prechodná
A. TAXONÓMIA-OPRÁVNEŇÉ ČINNOSTI																			
A.1 Environmentálne udržateľné činnosti (zosúladené s taxonómiou)																			
Výroba nízkouhlíkových zariadení pre dopravu	3.3	8 263 557	94,21%	Á	N	N	N	N	N	A	A	A	A	A	A	A	92,41%	PODPORNÁ	
Výroba komponentov železničných kofajových vozidiel	3.19	396 837	4,52%	Á	N	N	N	N	N	A	A	A	A	A	A	A	N/A	PODPORNÁ	
Obrát z environmentálne udržateľných činností (zosúladených s taxonómiou) (A.1)		8 660 394	98,73%	Á	N	N	N	N	N	A	A	A	A	A	A	A	92,41%		
Z toho podporné		8 660 394	98,73%	Á	N	N	N	N	N	A	A	A	A	A	A	A	92,41%	podporná	
Z toho prechodné		0	%	%													%		prechodná
A.2 Činnosti oprávnené v rámci taxonómie, ale nie environmentálne udržateľné (činnosti nezosúladené s taxonómiou) ^(a)																			
				opránená/ neoprávnená	opránená/ neoprávnená	opránená/ neoprávnená	opránená/ neoprávnená	opránená/ neoprávnená	opránená/ neoprávnená	%									
Obrát z činností oprávnených v rámci taxonómie, ale nie environmentálne udržateľných (činnosti nezosúladené s taxonómiou)		0	%	%	%	%	%	%	%	%							%		
A. Obrát z činností oprávnených v rámci taxonómie		8 660 394	98,73%	%	%	%	%	%	%	%							92,41%		
B. NEOPRÁVNEŇÉ ČINNOSTI V RÁMCI TAXONÓMIE																			
Obrát z činností neoprávnených v rámci taxonómie (B)		111 218	1,27%																
SPOLU(A + B)		8 771 612	100%																

OPEX zahŕňajú nekapitalizované náklady v súvislosti s opatreniami na renováciu budov, údržbu a opravy, krátkodobé prenájmy strojov a zariadení a nekapitalizovanú časť priamych nákladov vynaložených na výskum a vývoj v roku 2023. OPEX v objeme 98,43% z celkových nákladov bol posúdený ako zosúladený s taxonómiou EÚ, nakoľko boli tieto náklady nevyhnutne vynaložené na zabezpečenie hlavnej činnosti spoločnosti.

Vzhľadom k tomu, že výroba dielov spotrebovaných v hlavnej vagónovej výrobe (kód 3.3) a výroba komponentov železničných vozidiel za účelom samostatného predaja (kód 3.19) prebieha na rovnakých výrobných linkách, nie je možné OPEX presne rozdeliť na jednotlivé kódy. Z tohto dôvodu sme OPEX zosúladený s taxonómiou rozdelili na kódy 3.3 a 3.19 pomerom podľa podielu jednotlivých kódov na obrate zosúladenom s taxonómiou.

